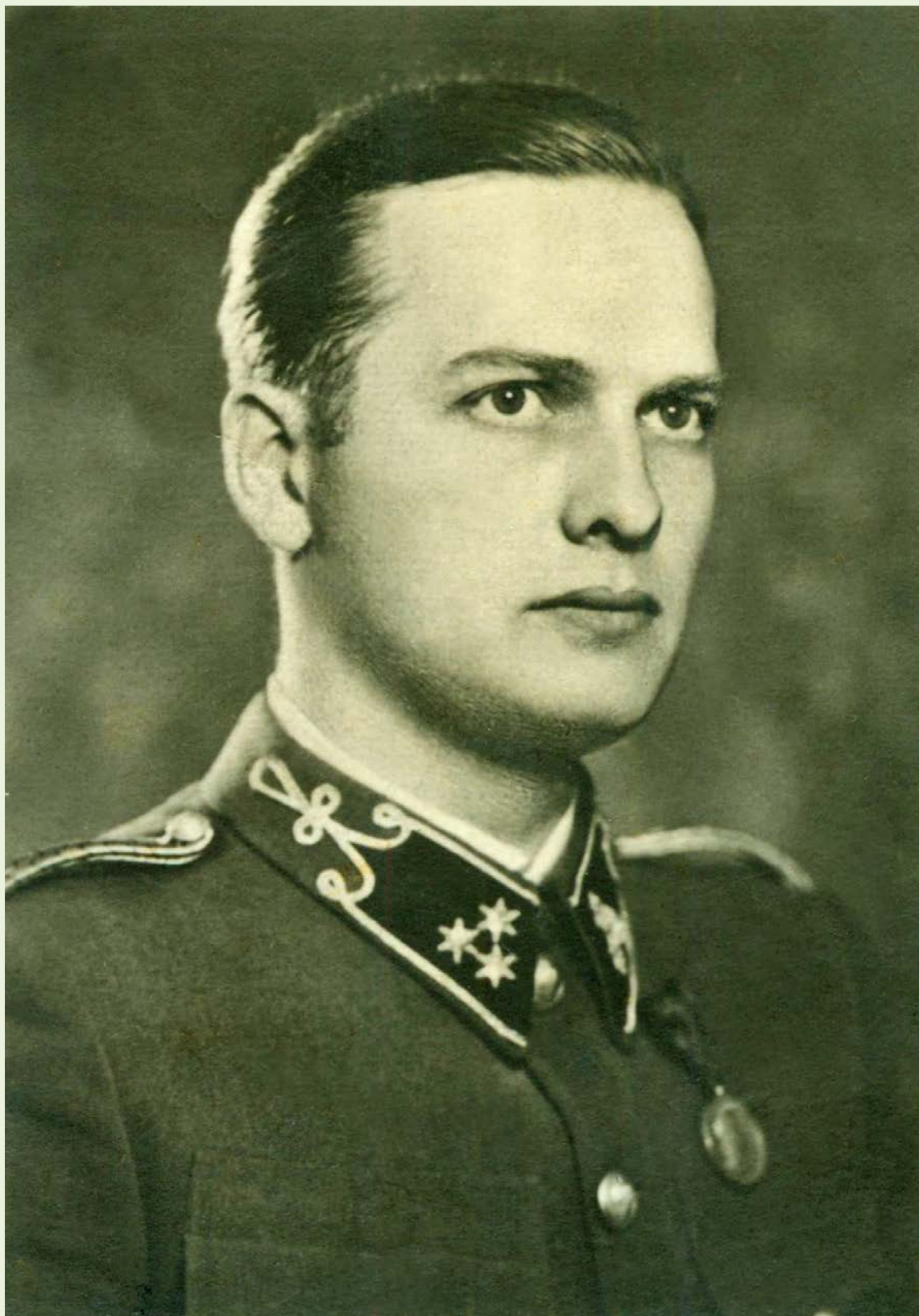

vitéz Maczky László gazdaszati csendőr százados

Leánya, Kerkyané Maczky Emese összeállítása

Teljes néven Maczky László, Emil, Kálmán 1910. október 3-án született a Heves megyei Hevesen. Édesapja Maczky Béla okleveles gazdasz, vármegyei köztisztviselő (szül. Heves, 1885.11.18., meghalt Heves, 1942.06.21.), Maczky Emil földbirtokos, országgyűlési képviselő és fái Fáy Róza fia. Édesanyja ótordai Mikola Anna (szül. Heves, 1887.05.08., meghalt Gyöngyöshalász, Heves megye, 1958.09.15.), ótordai Mikola Károly és hrasztoviczai Horváth Anna hetedik gyermeke.

Testvérei: Béla (1909-1979), Pál, római katolikus pap (1912-1978), Emil tüzér százados (1914-1943), György újságíró (1919-1945), Anna, Isépy Zoltánné (1921-1984).

Vázlatos életrajzát Maczky László katonás pontossággal maga írta le az alábbiak szerint:
„Életleírás.

Nevem: vitéz Maczky László, Emil, Kálmán. (Külföldön csak Maczky László szerepel.)

Születtem: Hevesen, Magyarország, 1910. október 3-án

Vallásom: római katolikus

Apám neve: Béla, Anyám neve: Primor ótordai Mikola Anna.

Iskoláimat végeztem: Hevesen, Egerben, Budapesten.

Felsőkereskedelmiben érettségiztem 1929. június 15-én (Pestsashalom)

Gazdasági Akadémia: Debrecen, Pallag pusztá, 1929-1930,

Önkéntesi évemet szolgáltam: 1930.07.20. - 1931.08.18.

Reálgimnáziumból érettségiztem 1932-ben (Miskolc, Ref. Reálgimnázium), majd beiratkoztam az egri Érseki Jogakadémiára. 1934.02.01. - 1936. 05. 31. (lásd a mellékletben).

Községi Közigazgatási gyakornok voltam, ebből 1935. szept. (2 szemeszter) 1936. 05. 31. tanfolyam. Közben 1933. április 18. - május 8-ig Tokajban, 1934. szept. 1-21-ig a Mátrában és Bükkben nagygyakorlaton voltam.

1936. jún. 1-én bevonultam a M. Kir. Csendőrséghez hivatásos szolgálatra, és ott szolgáltam az összeomlásig.

Jogi tanulmányaimat a kecskeméti jogakadémián folytattam és 1940. febr. 5-én az államvizsgát letettem.

Magyar Királyi Csendőrségi szolgálatom a következő (Csendőrségi ún. anyakönyvi lapját lásd a mellékletekben):

1936. június 1. - augusztus 31. Nyíregyháza, Cső. oszt.

1936. szeptember 1. - 1937. március 31. Csendőr tiszt tanfolyam, párhuzamosan lovas-tiszti kiképzéssel. (Budapest Csendőrlaktanya.)

1937. február 1. - március. 31. gyalog- lovas- és közlekedési őrsökön teljesítettem próbaszolgálatot.

1937. április 1. - július 31. a Budapesti cső. osztálynál szolgáltam, ebből egy hónapra helyettesítettem a Cső. kerületnél.

1937. augusztus 1. - 1938. július 31. a szombathelyi csendőr osztályparancsnokságnál szolgáltam.

1938. augusztus 1. - 1939. július 21. a győri cső oszt. g. hivatal főnöke voltam.

1939. július 22. - 1941. június 11. a szolnoki cső. oszt. g. hivatalának főnöke voltam.

1941. június 12. - 1943. március 18. a dési cső. oszt. g. hivatalának főnöke voltam.

1943. március 19-től az összeomlásig a Belügyminisztérium Csendőrségi XX. szolgálati osztályán szolgáltam: 1944. novemberig mint az illetmény elvi ügyek; nemességi-, állampolgársági-, közegészségi- stb. ügyek előadótisztje, majd:

1944. novemberétől, - amikor a csendőr tisztikar ú.n. csapattiszti állományába átminősítettek, a csendőrség felvonulási, stb. terveit készítettem és bizalmas futártiszti szolgálatot teljesítettem.

1944. dec. 25-ével a Budapesten harcoló csendőr ezredhez helyeztek, de bevonulni a körülfűrés miatt lehetetlen volt, így visszahelyeztek a XX. szolg. osztályhoz.

1945. március 31-én Szombathelyről Németországba küldtek, mint egy autóoszlop parancsnokát. Az összeomlás a bajorországi Eggstetten községben ért, ott hadifogollyá nyilvánították az amerikai megszálló erők, (XIII. páncélos hadosztály).

Hadifogságból Eggstetten községbe internáltak, csak 1948. május 8-ával szabadultam, amikor általános elbocsátás volt..

1952. január 9. óta egy amerikai katonai hivatalban dolgozom, megszakítás nélkül.

1960. december 12-én vitéz József tábornagy királyi herceg Vitézek Főkapitánya a Vitézi Rend tagjai sorába felvett és vitézzé avatott, mint nagybátyám, a vértanú halált halt vitéz lévai Borbély Maczky Emil vitézi várományosa.

1939. október 15-én házasságot kötöttem nemes páruczai Kolossváry Erzsébettel.

Gyermekeink: Emese (szül. Szolnokon, 1940.12.11.), Enikő (szül. Simbach/Inn, 1945.07.27.), Sudárka (szül. Simbach/Inn, 1948. 08. 13), László (szül. Stuttgart, 1952. 02. 01)

Pártpolitikával sohasem foglalkoztam. Még diákéveim alatt meghívást kaptam a "Kurucok Táborába". Ezenkívül csak az Országos Tiszti Kaszinónak voltam tagja.

Az emigrációban a Magyar Szabadság Mozgalomban tevékenykedem kezdete óta, továbbá a M. Kir. Csendőr Bajtársi Közösségben.

Fenti adatok a valóságnak mindenben megfelelnek.

Kelt, S-Bad Cannstatt, 1965. november 19-én.

vitéz Maczky László szds."

Ezen száraz adatokat kiegészítendő álljon itt egy magyar királyi csendőr bővebb életrajza.

Egészen kis kora óta katona szeretett volna lenni. Nagy példaképe volt nagybátyja és keresztapja vitéz Borbély-Maczky Emil huszár őrnagy, aki egy karcolás nélkül végigharcolta az első világháborút (később politikai pályára lépett, volt országgyűlési képviselő és Borsod vármegye főispánja is. 1945. márciusában Miskolcon agyonverték). 1920-ban édesanyja elvitte Béla bátyjával együtt a kőszegi Rákóczi Ferenc Katonai Alreál Iskolába. A felvételi vizsgán meg is felelt, de az idősebb és elevebb gyermeket vették fel (a trianoni Magyarországon egy családból csak egy gyermek járhatott katonaiskolába). Így aztán 1920 - 1925-ig, akárcsak a többi testvére, magánúton végezte a középiskola alsó osztályait és Egerbe járt vizsgázni.

Iskolai végzettsége színes és sokoldalú. Egy levélben erről így ír:

„Az én curriculum vitaem kissé hányatott, amelynek oka nemcsak a 20-as évek végén előállott helyzet, hanem a nagybátyáim is. Az egyik szinte erőszakolt, hogy a Nemzeti Bankhoz menjek, s kereskedelmi iskolát végezzek, majd kereskedelmi akadémiát. Semmi kedvem nem volt ehhez, de leérettségiztem kereskedelmiből. Közben az első nagybátyám meghalt, uralkodni kezdett a második. Ő Gazdasági akadémiára kényszerített. Egy év után meguntam. A harmadik, anyai nagybátyám, aki okl. mérnök és matematika tanár volt, mérnököt akart belőlem faragni, még ehhez lett volna kedvem, de nem annyira, mint a katonai pályához.

Röviden összegezve: Végeztem Kereskedelmi Iskolát érettségivel, Gimnáziumot szintén érettségivel, Jogot abszolutóriummal, Községi Közigazgatási tanfolyamot 2 és fél évig,

Gazdasági Akadémián két szemesztert, tart. honvéd, gyal. táv. árkász tiszti kiképzésem is van, s csendőri képzésem és csendőr gazdasági is! Mint autodidakta főleg a történelem- és társadalomtudomány filozófiájával foglalkoztam sokat, és mással is. Szerkesztettem még otthon szabályzatot is, meg miniszteri rendeleteket, (minisztériumban szolgáltam az utolsó években), van tehát tapasztalatom. Kell lenni, ha akarom, ha nem.”

1925 szeptemberében keresztapja segítségével, Pestsashalomra került felső kereskedelmi iskolába. Sashalmon az iskola önképzőkörének ő volt az elnöke. Itt érettségizett 1929-ben. Bizonyítványán a következő szöveg olvasható: *"Miután a szabályszerű előtanulmányokat, nevezetesen az egri m. kir. állami polgári fiúiskola negyedik osztályát és a felső kereskedelmi isk. első évfolyamát a II. ker. közs. Ponty utcai 4. évf. fiú felső kereskedelmi iskolában, a második, harmadik és negyedik évfolyamot a pestsashalmi négy évfolyamú fiú felső kereskedelmi iskolában elvégezte, előttiünk érettségi vizsgálatot tett s ennek alapján a követelményeknek jól felelt meg. Sashalom, 1929. június 15."*

1930. június 20. és 1931. július 18. között szolgálta le önkéntesi évét a Dobó István 14. honvéd gyalog ezrednél Egerben, a várban, melyet akkor a katonaság használt, hogy megkapja a katonai alapkiképzést.

1930. Maczky László önkéntes, hátul középen (testvéreivel, édesanyjával és egy bal szélén ülő családi baráttal).

Az ünnepélyes katonai hűségesküt 1930. aug. 20-án tette le. Mint karpaszományos gyalogos vonult be. Hamarosan előléptették örvezetővé, majd karpaszományos gyalogos címzetes tizedesi rangot kapott, és mint karpaszományos címzetes őrmester szerelt le. 1934

elején emléklapos zászlóssá nevezték ki. 1933-ban Tokajban az árkász-századnál, 1934-ben pedig a Mátrában és Bükkben volt nagygyakorlaton. Amikor önkéntesként bevonult, 12 év katonai szolgálatra kötelezte el magát. 1934 szeptemberében saját kérésére tartalékos állományba vétetett.

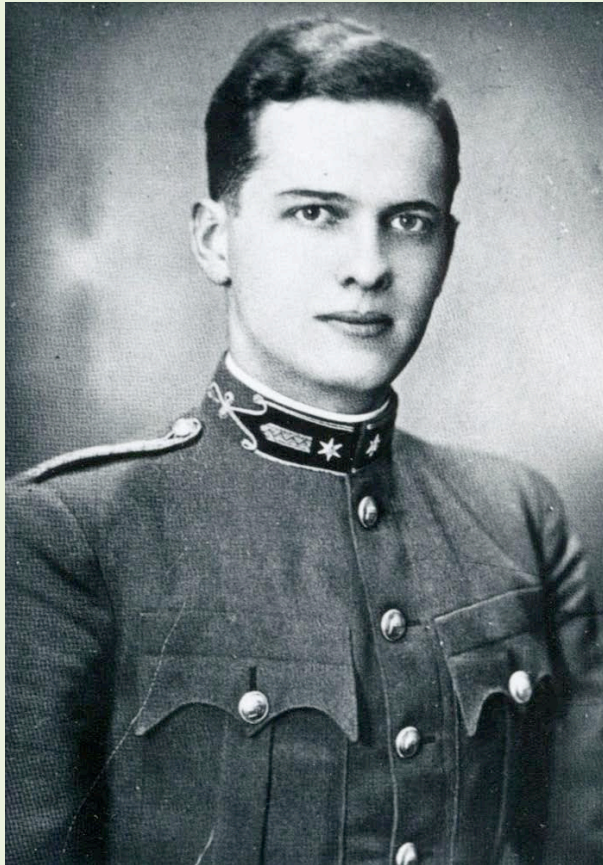
1932. szeptember 10-én letette az összevont különbözeti érettségét a miskolci Református Reálgymnáziumban. Erre azért volt szükség, mert Borbély-Maczkó Emil jó barátja, Gömbös Gyula későbbi miniszterelnök (együtt katonáskodtak az első világháborúban) megígérte, hogy a különbözeti érettségi letétele után bejuttatja a Ludovikára, de utolsó pillanatban a fenntartott helyet másnak adta. Rendes úton, protekció nélkül meg nem sikerülhetett, mert mire letette az érettségét, Édesapánk öccsét Emilt egyenesen a pécsi Zrínyi Miklós Katonai Főreál Iskolából felvették a Ludovikára (Emil tüzérszázados 1943. januárjában eltűnt a Donnál, soha nem tudta meg a család mi történt vele). Habár katonai iskolákba egy családból csak egy személy mehetett a Magyarországot érintő haderő-korlátozások miatt, nem adta fel, hogy katona legyen. Hadgyakorlatokra járt, miközben elkezdte Egerben jogi tanulmányait, melyeket Kecskeméten fejezett be 1940-ben. Végül, ahogy a "kvóta" megengedte (Borbély-Maczkó és Gömbös segítségével) a csendőrséghez került, mely katonai szervezet felelt meg talán legjobban László természetének. A csendőrség a becsületes, lelkiismeretes, megvesztegethetetlen emberek tábora volt. 1966. karácsonyán ezt írta a GESTA (lásd később) 9. számában azzal kapcsolatban, hogy a csendőröket kollektívan háborús bűnösöknek ítélték a háború után:

A Maczkó család Pál fiuk pappá szentelése alkalmából, 1935. (László, a legmagasabb; Emil, szemüveggel, itt már ludovikás, a doni áttöréskor eltűnt; a bal szélén álló Györgyöt 1945-ben, 26 éves korában agyonverték).

„[Így] a kegyetlen sorsunk-adta szenvedés fájóbb, de még nagyobb büszkeséggel emelem fel fejemet, s legyek bármennyire üldözött, bármilyen mostoha sorsú, tiporjon a sors, ahogy akar, mégis örülök, hogy m. kir. csendőr vagyok, s ha újból kezdhetném, ismét elkövetnék mindent, hogy csendőr lehessek...!”

1936. június 1-én vonult be a Magyar Királyi Csendőrséghez hivatásos szolgálatra, "csendőr gazdaszati tisztikar kiegészítése céljából csendőr gazdaszati tiszti próba szolgálatra, a magyar királyi Belügy Miniszter úr 1936. V/22-én kelt rendelete alapján." A csendőr esküt 1936. június 2-én tette le.

Igen nehéz volt bekerülni hivatásos katonának, mert a trianoni békeszerződés csak 35 ezer katonát engedélyezett az országnak. Ezt szigorúan ellenőrizték. Ilyen nemzetközi ellenőrzések alkalmával a "többlet katona" (mert természetesen többet képeztek ki) egy része néha még az erdőkben is elrejtőzött. Sokszor hallja az ember, hogy a csendőr nem is volt katona. "A Csendőr és Honvéd között, mint katonák között nincs különbség. Amikor valaki csendőrségi szolgálatra bevonult, először HONVÉD esküt tett, s csak másodszor csendőrit" - írja 1961-ben egy levélben Maczky László.

Kiképzése 1936. szeptember 1-én kezdődött Budapesten a Böszörményi úti laktanyában. A csendőr tiszti tanfolyammal párhuzamosan lovas-tiszti kiképzést is kapott. Lovaglótanára Kricsfalussy-Hrabár Sándor (akkor) csendőr százados volt, aki műlovasnak akarta kiképezni, mert annyira jó lovas volt. Annak ellenére, hogy a tanfolyam második legjobb lovasa volt, a műlovasságból nem lett semmi, mert testalkata túl nagy volt ehhez.

Az eredményesen teljesített csendőr g. tiszti próbaszolgálat és sikeres vizsga letétele után 1937. jún. 1-én a m. kir. csendőrség tényleges állományába helyezték, zászlósi rendfokozatban. Álma, hogy hivatásos katona lehessen végre teljesült.

1937. aug. 1-től egy évig a szombathelyi III. csendőrkerület osztályparancsnokságnál szolgált előadó tisztként. Itt Szombathelyen ismerkedett meg Kolossváry Erzsébettel, jövőző feleségével, Czigány ezredesék (Szakály Sándor, *Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között vezették*, 86-87 old.) egy fogadásán. A szombathelyi csendőrkerület igen nagy volt, legalább 40 csendőr tiszt élt itt. Ezért nagy társadalmi élet folyt a tiszti körökben. Téli idényben minden nap máshol volt fogadónap, ahová illet elmenni. Ez nem volt nagy vendégeskedés, mert a parancsnok nem engedte, hogy költségbe verjék

magukat a tiszték: a hölgyeknek csak cukorkát, az uraknak meg italt kínáltak. D.u. 5 órától este 9-ig tartott egy ilyen fogadás. Az urak rendszerint leültek kártyázni. Néha a legjobb barátok ott maradtak vacsorára. Maczky Lászlónak is megvolt a maga bridge-társasága, Kolossváry Erzsébet pedig Ágoston István csendőr századoséknál (akinek felesége, Lívia, unokatestvére volt) vendégeskedett, és velük együtt járta a fogadónapokat.

1938. aug. 1-től 1939. júl. 21-ig a székesfehérvári II. csendőrkerület győri osztályparancsnokság gazdasági hivatalának főnöke. 1939. május 1-én kapta meg hadnagyi kinevezését: „Kormányzó Úr Ő Főméltósága legfelsőbb elhatározásával H.M. úr rendelete szerint”. Győri szolgálati ideje alatt tért vissza Magyarországhoz a

Maczky László, hadnagy, 1939.

Felvidék déli része. Mivel a visszatért Komárom a Székesfehérvári kerülethez, ill. Gyórhöz tartozott, így László is kapott egy Felvidéki bevonulási emlékérmét, még ha személyesen nem is vett részt a bevonuláson. Ez az érem látható későbbi egyenruhás fényképein. Hadnagyi kinevezése után eljegyezte Kolossváry Erzsébetet.

Győr, 1939. Csendőr gazdasztisztai bál. Balról: Pogány századosné, Tarján Lajos százados, Pogány százados, Kolossváry Erzsébet, Maczky László zászlós, Beke Bébi, Szathmáry Gábor, Révyné, Révy Ferenc.

Győrből Szolnokra helyezték, szintén a gazdasági iroda főnökeként. Szolnok a debreceni IV. csendőrkerülethez tartozott. Az osztályparancsnok Sasváry alezredes volt, a szárnyparancsnok pedig Halmágyi Tibor százados. Markó Jenő volt Maczky László beosztott tisztje. Ezenkívül volt még hat altiszt beosztottja is.

1939. október 15-én megnősült (l. a mellékletben). Felesége páruczai Kolossváry Erzsébet (szül. Kőszeg, 1914.12.29. - meghalt Pfullingen, Németország, 2016.01.28., eltemetve Vaszar, 2016.04.01.) Kolossváry Sándor földbirtokos és Rónay Erzsébet tanítónő lánya. Az esküvőt a budavári Helyőrségi templomban (Mária Magdolna templom) tartották, mely a katonatisztek kedvelt házasságkötési temploma volt. A nősüléshez a honvédelmi miniszter engedélyére volt szükség. Egy katonatiszt nem vehetett el bárkit. Főként nem szegény lányt, különösen, ha maga vagyontalan volt. A leány apja házassági óvadékot kellett felajánljon, vagyis 25000 Pengő pénzbiztosítékról (házassági óvadék) kellett gondoskodnia. Kolossváry Sándor nagyapám ennek biztosítására egy ingatlant kötött le, melynek kizárólagos haszonélvezője a fiatal házaspár volt (l. a mellékletben). Ennek kamatját (4%) köteles volt Sándor nagyapám évente kifizetni, hogy szüleim őket megillető életmódot folytathassanak. Egy tisztnek és családjának reprezentálni kellett, de a fizetésük ennek nem volt megfelelő, hiszen Trianon után a magyar állam igen szegény lett, nemcsak mert minden természeti értékét elvesztette, hanem mert iszonyú nagy háborús kártérítést kellett fizessen a győzteseknek. Talán Magyarország volt az

egyetlen állam, amely ki is fizette utolsó fillérig ezt az igazságtalan tartozást. Így érthető, hogy a reprezentálni köteles katonatiszti kar nem kaphatott ennek megfelelő fizetést. A tiszti feleségek családja kellett hogy helyt álljon. De nem csak anyagi támogatást kaptak, hanem élelmiszerben is hozzájárult a Kolossváry gazdaság a megélhetésükhöz. (Például egy egész disznót, lisztet stb. is kaptak, rendszeresen.)

Az esküvő után Szolnokon először – ideiglenesen – egy kicsi kétszobás hallos lakást kaptak. Május 1-vel az ifjú pár beköltözhetett a megürült osztályparancsnoki lakásba, a csendőrlaktanyába, ahonnan vitéz Sasvári József alezredesék kiköltöztek. Szolnoki életük csendes volt, szinte egyetlen szórakozása a lovaglás volt, amit viszont nagyon szeretett. Nyáron kiment lovagolni a Szandai Rétre, a Tisza túloldalára, Édesanyánk pedig elkísérte. A csendőrtisztek itt is összejártak, ez hozzátartozott a társadalmi élethez. Ezenkívül szüleim ápolták a rokoni kapcsolatot Alexander Imre alispánékkal is.

1939. október 15. Maczky László csendőr gazdasági hadnagy esküvőjén. (Balról ülők: Kőszegi Mariann – Erzsébet anyai unokatestvére, Maczky Emil, az ifjú pár, ifj. Kolossváry László, Maczky Anna, ifj. Kolossváry Sándor – Erzsébet öccse. Balról állók: id. Kolossváry László országgyűlési képviselő, Kőszeginé Rónay Anna - Erzsébet anyai nagynénje, Maczky Béláné ótordai Mikola Anna – László édesanyja, id. Kolossváry Sándor – Erzsébet édesapja, özv. Szy Gézáné Kolossváry Janka, Maczky György.)

1941. Első gyermekével, Emesével.

Nagy öröm érte, amikor megszületett első kislánya Emese 1940. 12. 11-én (ez én volnék). Sajnos az alföldi Tisza menti levegő nem tett jót sem az édesanyának, sem a babának, ezért orvosi bizonyítvánnyal kérvényezték áthelyezésüket.

1941. május 1-én a visszatért Erdélybe: Désre helyezték a fiatal családot Szolnokról. Ott is a gazdasági hivatal parancsnoka volt; 1941 novemberétől főhadnagyi rangban.

Szüleim egy villát béreltek, amihez óriási kert tartozott 60 gyümölcsfával és veteményessel. Mivel a csendőr tisztikarban senkinek sem volt ilyen gyümölcsöskertje, szívesen vették a bőséges gyümölcsküldeményeket, és természetesen a zöldségből is jutott a többi csendőrnek. Sőt a tökből annyi termett, hogy még a Hargita étteremnek is jutott belőle. Szórakozásként a tiszt családok gyakran összejöttek. Amúgy az erdélyi élet eléggé csendes, visszafogott volt, háború volt...

Dés, 1942. március. Sárvány Jenő ezredes Kassára való áthelyezése előtti búcsúztatása. Balról: Bende István hadnagy, Sárvány Jenő ezredes, Szathmáry Károly zászlós, Boda József százados, Maczky László főhadnagy.

Dés, 1942. március. A vasútállomáson a bajtársak és feleségeik búcsúznak Sárvány Jenőnéől (Sarolta) amint követi férjét Kassára. Balról: Maczky László, ?, Sárváryné, Bodáné Stefánia, ?, Maczkné Erzsébet. Dr. Bátkné Etelka. Dr. Bátkv Kázmér. Dr. Boda József. Kulifav László.

Osztályparancsnoka Sárvány Jenő alezredes (majd ezredes), akit 1942. március végén áthelyeztek Kassára. Ekkor, búcsúztatásakor készült a fenti kedves kép a dési tisztekkel. Néhány hét múlva felesége Sára követte Kassára, s őt az állomásra kísérték ki a tisztek és feleségeik.

Déssett rettenetes hidegek voltak. Előfordult, hogy két héten keresztül mínusz 35°C volt. Édesapám fülvédővel és jégsarkantyúval járt a hivatalba. Ilyen zimankós hideg időben indult Édesapám öccse Emil tűzér százados (aki egyben keresztapám volt, és szintén Désett szolgált) végzetes útjára, a Don kanyarba, ahonnan soha többé nem tért vissza.

A gazdasági hivatalnak volt egy irodaszolgája, Gábor, aki "becsületos" foglalkozása szerint kályhakészítő mester volt. Új cserépkályhát rakott nekünk, amit fával fűtöttek. Méterszámra lehetett az erdőn venni a fát és ezt az oláh parasztok bivalyok által húzott szekereken szállították a városba és fölrakták méterbe. A megvett és később a felaprított fát egy oláh napszámos rakta el, aki rettenetes lassú, lusta mozdulatokkal végezte munkáját. Édesapánk ezt meglátta az ablakon keresztül, nem bírta nézni, kiment és megmutatta az oláhnak, hogyan kell dolgozni. (Nem valószínű, hogy foganatja volt az oktatásnak!) A rendes napszám mellett még egy pár bocskort is követelt, amit lassú munkája miatt nem kapott meg. Gábor viszont velünk maradt, még Szombathelyre is elkísért bennünket. Közben megszületett a második fia. Akárhogy végződik a háború, visszamegy Erdélybe - mondta. Amikor minket elindítottak nyugat felé, ő keletnek vette útját. Sohasem tudtuk meg hazaért-e szerencsésen. Adja a jó Isten, hogy igen!

Budapest, 1943.

(A háborúnak köszönhetően bevezették a jegyrendszert. Élelmet csak jegyre lehetett kapni. De mindenféle árú beszerzése is korlátozva volt. Ezért 7 nyelvű Vásárlási könyvet állítottak ki az emberek részére.)

1943. elején egy írás érkezett a Belügy-minisztériumból, hogy Édesapám elfogadna-e ottani beosztást, Budapestre helyezést. Ezt a beosztást Beóthy Kálmán csendőr ezredes (1896-1971, Szakály Sándor, *Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között vezették*, 80-81 old.) javaslatára kapta „jó minősítése” következtében. (Egy mátrai üdülés - orvosi előírásra - során jó baráti kapcsolat alakult ki Beóthy ezredes családjával, aki a belügy-minisztériumban dolgozott.) Ez nagy kitüntetésnek számított, nem lehetett visszautasítani. Így 1943. március 19-től egészen az összeomlásig Budapesten a Belügy-minisztérium XX. Csendőrségi Szolgálati Osztályán szolgált a Központi Gazdasági Hivatalban. A hivatal főnökének Berzeviczy alezredes gazdasági törzstisztnak (aki a háború után Barcelonában, Spanyolországban élt feleségével és Xénia lányával, ahol személyesen felkerestem őket) volt

segédtsztje, vagyis helyettese. Berzeviczy nyugdíj előtt állt és Édesapámnak be kellett magát dolgoznia az ő munkakörébe, hogy azt átvehesse. Berzeviczy rengeteg elintézetlen aktát hagyott hátra, amikor szabadságra ment. Távolléte alatt szorgalmasan mind elintézte, aminek Berzeviczy nem örült túlságosan. Édesapám nagyon gyorsan tudott dolgozni, ezért később is életében mindig többszörös munkával terhelték meg). 1944. november haváig az illetmény elvi ügyek, nemességi-, állampolgársági-, közegészségi-, nyugdíj-, stb. ügyek előadótisztje volt.

1943. 05. 01-én megkapta századosi kinevezését.

Ahogy felkerült Budapestre, kérte az átminősítést a csapattiszt állományba. Jogi tanulmányait 1940-ben befejezte, abszolutóriummal. Minden feltételnek megfelelt. Átminősítését 1944-es beosztása igazolja. Életrajzában írja, hogy miután 1944. novemberében a cső. tisztikar „A” (csapattiszt) állományába átminősítették, a csendőrség felvonulási, stb. terveit készítette és bizalmas futártiszt szolgálatot teljesített. E fél évig tartó veszélyes beosztás következtében bőven volt alkalma megtapasztalni a frontot, de mivel nem beosztott harcoló volt, sohasem számította magát frontharcosnak. 1944. december 25-ével a Budapesten harcoló csendőr ezredhez helyezték, de bevonulni a körülfárás miatt lehetetlen volt, így visszahelyezték a XX. szolgálati osztályhoz. Ennek nem örült, de ennek köszönhető, hogy életben maradt, t.i. a budapesti ostromban résztvevő 3000 csendőr szinte mind életét veszítette a főváros védelmében.

1944. október. Balatonfüred.

1943-ban egy hónappal később mi is követtük Erdélyből. Budán a Németvölgyi úton egy francia diplomata elhagyott, nagyon szép lakását béreltük. Nem sokáig élvezhettük ezt a budapesti életet, mely rövid és szaggatott volt, mert a háború javában dühöngött, a front egyre közeledett és a háború borzalmi utolérték az országot. 1944 tavaszán kezdődtek a bombázások, aki csak tehetett, vidékre menekült. A légiriadók alatt a belügyminisztérium tisztviselői a vár több emeletes mélységű pincébe menekültek le. A családokat pedig lehetőség szerint vidékre telepítették. Így töltöttünk egy-egy hónapot Bótán Borbély-Maczkya Emil nagybátyáméknál és Vaszáron Kolossváry nagyapánál. Emil bácsit ekkor láttuk utoljára. Úgy a nyilasok, mint kommunisták meghurcolták, 1945-ben agyonverték.

Balatonfüreden a csendőrtiszt üdülőben (Csendőrségi gyógyház), ahová öregeket és gyerekes családokat utaltak be, több hónapot is eltöltöttünk. Ekkor kerültünk közeli barátságba vitéz Ugray Gábor csendőr alezredes családjával is (feleségével Dittával és két kislányukkal), akik velünk együtt szintén a bombázások miatt tartózkodtak a csendőrtiszt üdülőben. 1946-ban tudtuk meg,

hogy Ugray Gábort 1945 nyarán Németországból hazaszállították Magyarországra mint háborús bűnöst. Soha sem tudtuk meg mi történt vele azután, és hogy családja is visszament-e 1946-ban, hogy közelében legyen.

Édesapám hétvégeken látogatott meg bennünket. Egyik hónap múlt a másik után... Ötéves házassági évfordulójukat is Balatonfüreden töltötték. 1944. október 15-én. Ezen a napon mondott le nagybányai Horthy Miklós kormányzó úr az ország vezetéséről. Micsoda vészterhes idők!

Novemberben sikerült ismét Budapestre mennünk, sajnos csak néhány hétre. Az oroszok közeledése miatt kitelepítették az egész Belügyminisztériumot. A családok 1944. december 8-án hagyták el végleg Budapestet, és ismét Balatonfüredre vitték őket. A tiszték néhány nappal később indultak. Damasy Farkas vezérőrnagy (Szakály Sándor, *Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között vezették*, 95-96 old) szervezte meg 1944 decemberében, hogy autóbuszokkal tovább szállítsák a csendőr családokat Balatonfüredről Szombathelyre.

1945. január. Szombathely. Utolsó otthoni kép. (A letakart láda "bútor" darabon).

A csendőrségi osztály Szombathelyre a csendőrlaktanyába került. Ott a tiszti lakásokból vettek el szobákat, kincstári bútorokkal berendezve, a menekültek részére. A Maczky család, (szülők, Maczky nagymama és beteg, szamárköhögéses Emese) Czigány ezredesék lakosztályának egyik szobájában lakott nagyon meneküléssel körülmények között. Pld. egy nagy láda volt az asztaluk, amiben a legfontosabb dolgaikat menekítették Budáról. Édesapám minden nap járt dolgozni az irodájába, őt soha nem zavarták a bombázások, Budapesten sem. Szombathelyen is, amikor a légiriadó a laktanyában érte az embereket, mindenki leguggolt, volt aki lehasalt a folyosókon, ő maradt az íróasztala mellett, tovább dolgozott. Jól emlékszem egy esetre, amikor a folyosón a földön fekvő emberek között lépkedtem, hogy Édesapámat meglátogathassam (4 éves voltam és nem ismertem a félelmet). Karácsonyra hívtuk és vártuk Maczky Gyurkát, László legkisebb öccsét, aki távozásunk után Budai lakásunkban lakott, mert veszélyes hírek jöttek a frontról. Hiába vártuk, nem tudott jönni. Budapestet körülkerítették az oroszok. Gyurkát 1945 nyarán úgy összeverték Budapesten, hogy a rabkórházban belehalt a sérüléseibe. Néhány évvel később azt mondták Maczky nagymamámnak, hogy fia "tüdővérzésben" halt meg.

Budapesten folytak a harcok, de ez az oroszoknak csak egy részét kötötte le, más csapatok nyomultak előre a Dunántúlon. Az amerikaiak és angolok pedig támogatták a szovjeteket és az egész országot bombázták, Szombathelyt is! Szombathelyen március végéig (húsvétig) maradtunk, de ez idő alatt nem volt a lakosságnak egy nyugodt napja sem az állandó légítámadások miatt. Szörnyű látvány volt, amikor megszólaltak a szirénák, az egész város hömpölygött az utcán. Öreg, fiatal szaladt egymás mellett nap mint nap kis kofferjával, féltett

holmijával, hogy mielőbb városon kívül lehessen. A laktanyában volt a közlekedési őrs is, autókkal. Ezeket is menteni kellett. Ezekbe az autókba családokat, öregeket, gyerekeket ültettek. Mi is mindig ilyen autóval mentünk ki a Nárai erdőbe, ahonnét néztük és hallgattuk Szombathely bombázását. Édesanyám mondta, hogy szégyellte magát, hogy autóban ültünk a sok gyalogló és futó ember között. Azért helyeztek bennünket autóba, mert már várta második gyermekét, Enikőt, Nagymama velünk volt, én (Emese) meg beteg.

Aztán elérkezett az idő, amikor itt sem tudtuk tartani magunkat. 1945. március 25-én, éjjel-nappal vonultak előttünk ki az országból a németek. Tudtuk, hogy ezzel vége Magyarországnak. Ezután a tiszti gyűlésen elrendelték Alhauba való indulásunkat. Körmendy Árpád ezredes vezényelte részben nyugatra "telepítésünket". Teherautóval, az anyagraktár kincstári holmiját vittük. Alhauba viszontagságos út után megérkezve egy vendéglőben alhattunk. Miután egy nagy raktárba lerakodtak a teherautóról, Édesapám fordult vissza Szombathelyre a következő anyagért. Szabad mozgását és engedélyt határátlépésre egy március 26-án kiállított *Menetlevél* biztosította (l. a mellékletben). Egy másik, március 27-én kiállított, hivatalos irat *Nyílt parancs – Offener Befehl* biztosította (l. a mellékletben), hogy szabadon közlekedjen oda-vissza Magyarország és Ausztria között anyagszállítás céljából. Vitték ki a sok magyar értéket.

És viszik már ezer éve. Egyszer említette Édesapa, hogy hárman Ausztriában elástak több ládányi fontos csendőrségi anyagot, értéket. Amikor ezt elmondta, hármuk közül már csak ő élt. És ő sem árulta el soha, hova rejtették. És azt sem, mit tartalmaztak. Talán majd az utókor egyszer kiássza és... magyar nyelvű osztrák iratoknak tekinti. Mennyi csodálatos és fontos magyar érték van osztrák, cseh, német múzeumokban, könyvtárakban és irattárakban!

A futárszolgálat teljesítésekor akasztotta nyakába a láncon lógó TÁBORI BIZTONSÁG feliratú táblát, amivel igazolta a határon való hivatalos átjárásait is.

Teherautóval szállította ki a katonai anyagot. Legutoljára már csak személyeket mentett. Ez a szolgálat nagyon veszélyes volt, mert az oroszok Szombathely alatt illetve már a városban voltak. Csak azért sikerült neki, mert a csendőrlaktanya a város nyugati oldalán volt. Teljesen kimerült, napokig nem aludt, mert éjjel-nappal úton volt. Elvesztette a hangját, csak suttogni tudott. Péterffy Jenő ezredes (Szakály Sándor, *Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között vezették*, 188-189 old.) rendelkezett az emberek mozgásában Szombathelyen és Órvidéken is. Ő adta ki az utasítást, hogy a családtagoknak tovább kell menniük nyugat felé (minket egy MÁV autóbuszra osztott be, amelyen folytattuk utunkat), míg a férfiaknak ott kellett maradni, mert az a hír járta, hogy bevetés lesz. Szerencsére ebből nem lett semmi. Egyszer azt a hírt kaptuk, hogy Édesapát bombatalálat érte, már nem él. Ásvány Mihály alezredessel beszélgetett a csendőrség kitelepítése közben egy téren Felsőőrön 1945. március 28-án este, ahová becsapott egy bomba. Ásvány alezredest bombatalálat érte. Aki ezt látta és hozta a hírt, nem vette észre, hogy talán fél perccel előtte Édesapánk ellépett és megmenekült.

Út a hontalanságba

1945. március 31-én, nagyszombaton indult a Belügyminisztérium XX. csendőrségi osztályával a hontalanságba... Szombathelyről Németországba küldték mint egy autóoszlop parancsnokát. Közben elfogyott a üzemanyaguk és csak sok szimfónia cigarettáért tudtak feketén a németektől szerezni. Hosszú viszontagságos út után, április 12-én az ausztriai Kremsmünsterben, egy nagy katonai táborban találkozott össze családjunk, és ettől fogva már együtt maradtunk.

Egy újabb *Nyílt paranccsal*, melyben Landshut (Németország) a végcél, 4 nap múlva folytatták útjukat a nagybeteg Emesével, aki a ki nem gyógyított számarköhögés következtében tüdőgyulladást kapott és 40°-os lázzal feküdt. Akkoriban még nem létezett sem penicillin sem más antibiotikum. Csoda, hogy megmaradt. Braunaunál (Ausztria) átlépték a határt. Édesapa leszállította az anyaggal teli teherautókat (cipőtalp, ruhaanyagok, karórák, írógépek, ágynemű, élelem, stb.) A tisztek nagy örömmel fogadtak bennünket a sok anyag miatt, de minket azonnal tovább küldtek egy személyautóval, mert állítólag ott már nem volt hely a mi részünkre. Az átadott magyar kincstári vagyomból a külföldön, nyomorúságban élő egyszerű csendőröknek jóformán nem jutott semmi. Ezt Édesapa többször rosszállólag említette. Például ő is kérvényezett egy írógépet, hogy könnyebben végezhesse munkáját, de nem kapott.

Maczky nagymamám (Maczky Béláné ótordai Mikola Anna) emlékei a menekülésünkről, amelyeket 1956. április 2-án vetett papírra:

„Drága Gyermekeim, kicsi Unokáim!

...Március 25.-ike óta mindennap átélem gondolatban a 11 év előtti időt, mert a dátumok most ugyanarra a napra esnek, mint akkor. A virágvasárnap, egyben Gyümölcsoltó Boldogasszony napján is oly nehéz volt a szívem, mert magam előtt láttalak Diczikém [Megjegyzés: Édesanyámat mindenki Dici-nek szólította], ahogy térdeltél a földön és csomagoltad a nagy fekete táskát, mikor én hazamentem a szalézi templomból, ahol Kovács püspök vigasztaló megnyugtató beszédét hallgattam, aztán sorban az a hét, melyben legfájóbb volt a nagypéntek. Tegnap is folyton előttem volt, hogy egy háznál kaptunk 1 üveg tejet, ott Te is ittál egy bögrével, és hogy szorongattam a meleg főtt krumplit a zacskóban! Milyen ünnepi ebédünk volt az Húsvét első napján! Gondolom, hogy Neked is eszedbe jutnak ezek. Az alhau napok is, mikor kicsi Emesével kiültél a napos földre ott a szállásunk előtt, mikor stoppoló pamutot és cérnát kaptunk fillérékért és az is öröm volt... No de ne gondoljunk a további szörnyű napokra, csak nehéz elhessegetni, amikor most is fáj a sok viszontagság az autóbuzson... kiugrálni a nagy hóba, mert csúszott a busz. Igaz hogy ott örömünk is volt a kicsivel [kicsi = Emese], szedtük a nagy csokor havasi rózsát ... de rémítő volt mikor Bad-Auseenál reggel azt láttuk, hogy csak kicsi hűja volt, hogy este a vak sötétben majdnem bele mentünk a busszal a nagy tóba. Ma is áldom az ügyes kis sofőrt, hogy idejében megállt, mert érezte, hogy tocsog a kerék. Ott valami iskola volt közel, s Te bevitted oda a kicsit aludni, én a buszon maradtam reggelig, s akkor rémültünk el, mikor hajnalodott, s előttünk volt a tó! Elég nehezen tudott vissza curikkolni onnan a sofőr. Aztán a rohangálás a vasút állomásnál... stb. Aztán az a meredek lejtő amin mentünk, ott is Isten őrzött, hogy előre nem bukott a nagy kocsi, ott folyton azt imádkoztam, amit Füreden tanultam az asszonyok közt az esti imák alkalmával: „most segíts meg Mária...” És megsegített. [Pedig Nagymama református volt.] Végre megszabadultak tőlünk a Mávautó sofőrök, illetve a családja, annak aki vitt minket, mert maga a sofőr mindig megszólította a feleségét, ha az zúgolódott, hogy elfoglaljuk az ő 4 gyermekének a díványát! Emlékszel? Hát Kirchdorfban a szörnyű szagú mosókonyhában töltött éjszakára? Ott főzted nekem a kemény szalonnát, hogy én is bírjak enni belőle, mert addig csak a kis üveg zsírból kenegtettem. Aztán szegény kis Ugray (ő már együtt van a családjával) csinált nekünk helyet az emeletes ágyakban, de sem Neked, sem nekem nem kellett felmászni. Ott megnyugtattott, hogy mindig a templomban lehettem, és vittem a kis Emesét virágot szedni, kötöttem a kis szőke fejére koszorút, milyen bájos volt! hogy örült a drága csöppség! Végre 12-én este mi is megörültünk az egyébként kellemetlen alezredesnek, aki hozta a magas A. őrmestert aki Lacitól jött és másnap hajnalban a szekér vitt bennünket Kremsmünsterbe. Szerencse, hogy Bohóczky Csaba nekem adta azt a párnát, s volt Emesét a nagy beteget mire tenni. Szörnyű napok voltak azok, csak az tartotta benned a lelket,

hogy már velünk volt a drága (akkor) egyetlen fiam. Végre ágyba kerültünk Eggstettenben, de előbb istállóban is aludtam a földön a nagy gallérba csavarva... Nem is tudom melyik nap volt a legrosszabb, talán amikor az orvosnő eltévesztette a diagnózist és Te folyton kétségbeesve suttogva mondtad, mert azt hitted – hogy nem bírjuk megmenteni a kicsit. Áldja meg a jó Isten azt a fiatal orvost, Fischert, aki megmentette! Sok epizódot kihagytam, ami fájó volt, 1000 oldalas regényt írhatnék az elmúlt 14 évről... De ezek már csak kiszaladtak a tollamból. Ne haragudj Dicikém, hiszen csak öröm az, hogy olyan nehéz helyzetből így ki tudatok vergődni, és talán úgy is eszedbe jut néha az az idő, ha én nem említem is. A jó Isten egyszer megvigasztal mindnyájunkat, egyszer ölelhetjük egymást, én hiszem! Amen.” [Sajnos ez már csak a másvilágon következhetett be, ahol fiaival, leányával, dédunokájával összeölelkezhetek.]

Nagymama a hontalanság kezdetén velünk élt. Nagyon boldogtalan volt német földön. Üldözési mániája lett. Amikor leánya, Maczky Anna és veje, Isépy Zoltán megtaláltak bennünket, hozzájuk költözött. Lovaskocsival jelentek meg nálunk a Schwiebacher tanyán. Isépy Zoltán a huszároknál szolgált, és fogatolt trén részeként – lovaskocsival – került Németországba. Még ma is emlékszem micsoda óriási dolog volt számomra, hogy felülhettem a ló hátára. A lovakat hamarosan el kellett adják, mert nem tudták etetni őket. Aztán 1946. szeptember 9-én búcsút mondtak nekünk mindhárman, és visszamentek Magyarországra. Nagymama pap fiánál, Pálnál élt haláláig. Isépyéket otthon rengeteg szenvedés és megaláztatás érte évtizedeken át. Csak 1970 után javult az életük.

Vándorlásunk a hontalanságba több mint három hétig tartott. 1945. április 19-én, Eggstettenben, egy bajorországi kis faluban ért véget, ahol egy paraszttanyán, Schwiebacheréknál kaptunk egy szobát. Édesapánkat hadifogollyá nyilvánították az amerikai megszálló erők (XIII. páncélos hadosztály) és 1945. május 1-től Eggstetten községbe internálták. Ennek értelmében a falut nem hagyhatta el a család, és az Egyesült Államok kormánya fizetett neki, mint német hadifogolynak \$30 havibért (l. a mellékletben). Csak 1948. május 8-án szabadult, amikor általános elbocsátás volt.

Egy teljes erejében levő fiatal férfi sokat ígérő csendőrtiszti hívatása virágkorában kettétört... [A kommunista uralomnak köszönhetően családok ezrei jutottak erre a sorsra, mely nemcsak e családokat sújtotta, de Magyarországot is nagymértékben megszegényítette. Sok szárad a kommunisták lelkén!]

Sajnos Schwiebacherék fűtetlen szobája nemcsak a tüdőgyulladásos beteg Emesének ártott, de április végén Édesapa is ágynak dőlt derékfájással. Elterjedt a hír, hogy az amerikaiak razziákat tartanak „fegyverek” után kutatva, ezért nagymama elásta Édesapa tisztí pisztolyát az erdőszelelén (konzervdobozba és zsírpapírba csomagolva. A pisztolyt két évre rá Édesapa kiásta, de mivel teljesen elrozsdásodott, visszatemette. Örökre elbúcsúzott tőle.) A valóságban az amerikaiak azonban éppen úgy zabráltak akárcsak az oroszok. Nem szégyellték a szegény menekültek kirablását, fegyvert tartva rájuk. A hír hallatára nagymama ruhástól beugrott az ágyba és nyakig betakarta magát. Édesapa – és Emese – eleve feküdt, mozdulni sem tudott.

Édesanyám naplójában írja: *“Május 3-án este 7 óra után megszólaltak az ágyuk. Nagy zene-bona támadt. 8 óra után megjelent 2 amerikai katona és végig kutatták az egész házat, szobáról-szobára. A mienket a legjobban. Az egyik géppisztollyal állt az ajtóban felénk fordítva, míg a másik kutatott a kofferekben. Mindent feltűrtak. Elvitték az édesanyám jegygyűrűjét, Laci pecsétgyűrűjét és egy kisebb másikat. Láncok nem érdekelték őket. A hátfájás miatt mozdulatlanul ágyban fekvő Lacinak még a karóráját is lecsatolták a csuklójáról!!!, és egy*

zsebórát is elvittek. (A la oroszok!)... Később tudtuk meg, öncélú volt az egész rablás, a fegyverkeresés csak ürügy volt a behatolásra. Előreszegezett golyószórával megfélemlíteni, és ékszert lopni – rabolni!” És ők akarják a világot rendre tanítani?! Népeket vonnak felelősségre és büntetnek meg olyan bűnökért, amilyeneket ők éppen úgy elkövettek.

A hontalan élet első nagy eseménye 1945. július 27-én következett be: megszületett Enikő, a második kislánya. Nem volt egyszerű az eset, mert a falut tilos volt elhagyniuk. Azért mégis csak becsempészték magukat szüleink Simbachba. Schwiebacherék kölcsönadták kis féderes kocsijukat, egy közelben lakó őrmesternek pedig voltak lovai. Édesapa hívására azonnal eljött és éjnek idején behajtottak Simbachba, ahol Enikő egy tűzoltó házban megszületett. A rendes kórházba nem mehettek. Az okra már nem emlékszik senki.

Eggstetten! Egy alsó-bajorországi kis falu a domboldalon. Templom temetővel, iskola, paplak, kocsmá kuglizópályával és vendégszobákkal, egy pici bolt, három parasztház, meg elszórt tanyák bújtak a hangzatos név mögé. Micsoda sivárság Budapest, a magyarok gyönyörű fővárosa után. Ebben a bajorországi faluban és tanyavilágban élte a család életének legszomorúbb éveit. Hét keserves évet véselt át, csont és bőrre fogyva a sok éhezéstől, munka nélkül. Csak a szép táj, a természet nyújtott vigasztalást és ... élelmet. Valóságos gyűjtögető életmódot kellett folytatnunk. Az erdő adott gombát, amit gondosan megszártottunk, bogyókat és gyümölcsöket, amit befőztünk, hogy télen is legyen mit enni. Ez a gyűjtögető életmód viszont nem járt veszély nélkül. Például a velünk egy faluban élő Benedek Andor g. csendőr ezredes (szül. 1890.) kosarába egy ilyen gyűjtögetés alkalmával mérges gomba is elegyedett, aminek következtében súlyos betegen kórházba került. (Továbbra is Németországban élt; 1961-ben halt meg; Simbach a/Inn-ben nyugszik).

Egy példa az elképesztő nyomorra. Mivel szinte semmit nem lehetett kapni, Kolossváry nagyapám úgy segített rajtunk - pedig ő is nagy szegénységben élt - hogy újságok közt rántást küldött nekünk Magyarországról. Ünnepe volt, amikor igazi rántással készült főzeléket ehettünk.

Fát gyűjtöttünk, de csak lehullottat volt szabad összeszednünk az erdőben. Jó volt gyűjtősnak a sok száraz gally. Idővel a magyarok felfedezték a kampós botot, amivel a fák száraz ágait le lehetett rántani, akkor az is hullott fának számított. Nagyon irigyek voltak a németek. Életkörülményeink javítására feketézhetett volna Édesapám, hiszen az egész környék abból élt. Élelemért elcseréltek mindent, aranyat, ékszert, bélyeget, könyvet, ezüstöt, ruhát, stb. A bajor parasztok szép kis vagyonra tettek szert (mert igen drágán mérték az élelmet), míg a magyarok mindent elvesztettek, ami még megmaradt nekik. Szüleink nem feketéztek, tehetségük sem volt

Maczky László családja, 1946. elején.

hozzá. Édesapánk szerint a feketezés nem fért össze a csendőrtiszti becsülettel. Híre volt neki erről az egész környéken. A bajba jutott magyarokat a rendőrök hozzá hozták, hogy tolmácsoljon, elrendezze ügyeiket. Hálásak is voltak neki érte. Amikor a városban tartott razziák alatt a rendőrök mindenki táskáját átnézték, az övét sohasem vizsgálták meg, mert tudták róla, hogy nem feketézik. Bármit vihetett volna bárhová.

Édesapa itt a bajorországi élete alatt többször is tanújelét adta annak, hogy örökölte a Maczkyak, főleg nagyapja híres erejét. Ezekon a tanyákon nem volt villany. Karbid-lámpával világítottak. Volt, hogy az egész tanyán nem tudták kicsavarni a lámpát. Édesapa kézbevette és látszólagosan minden megerőltetés nélkül kicsavarta, még sebes kézzel is. Nagy ámulatba estek a bajorok és mikor cséplésre került a sor, kérdezték titkát, hogy mitől olyan erős, mert szeretnék a legényeket a nagy munkára felerősíteni. Mit is lehet erre válaszolni? „*Sok paprikát eszem...!*”

1945 novemberében a Schöfberger tanyán megüresedett egy szoba, mert a Pfarrkirchenből induló vonattal egy csendőr, Dr. Naszvady Mihály hadnagy hazament Magyarországra. Az ő szobájába költöztünk, ami ugyan a „világ végén volt”, de végre legalább fűthető helység állt rendelkezésünkre.

A haza elvesztése nagyon fájdalmas volt Maczky László számára. Ahogy telt az idő, honvágya nem csökkent, inkább egyre csak nőtt. Ezen úgy segített, hogy egész életét, tudását és erejét a magyarság szolgálatának szentelte az első perctől az utolsó leheletéig.

1945 őszétől, az eggstetteni menekültek vezetője lett. Ezt nevezték hivatalosan állomásfőnöknek (1. a mellékletben). Nagyon sok magyar köszönhette neki, hogy a kényszer hazaszállításban nem kellett részt vegyenek, mert nem engedte. 1945-ben az Alsó-Bajorországban szétszórt csendőrség parancsnoka Pinczés Zoltán vezérőrnagy (Szakály Sándor, *Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között vezették*, 190-191 old.) volt. Az amerikaiak vele tárgyaltak. Hozzá, Pfarrkirchenbe kellett menjen Maczky László eligazításra. Az eligazítás abból állt, hogy a pfarrkircheneri felsőbb katonai parancsnokságtól értesítették a szétszórt csendőrséget az általános helyzetről. Mikor az amerikaiak több magasrangú magyar katonát és politikust haza szállítottak, és kényszerítették a magyarokat, hogy megtöltsenek egy vonat szállítmányt, amit haza indítottak, Pinczés vezérőrnagy úr és felesége öngyilkosok lettek. Három napi keresés után találták meg őket az erdőben, 1945. december 1-én. “Megrendült a hite a jövőben” – írta búcsú levelében.

Édesapánk egy ilyen eligazításon értesült erről a kényszer hazaszállításról. Bejelentette, hogy Eggstettenből csak három család van. Édesanyánk emlékezete szerint Naszvady hadnagy családotul, Holy nevezetű vasutas család és még valaki. Ezek haza is akartak menni. Nagy riadalom volt a magyarok, de főleg a csendőrök között, hogy kényszeríteni fognak mindenkit a hazatérésre. Nagyon jól tudták a magyar katonák, mi vár rájuk a szovjet bolsevisták által megszállt Magyarországon. Maczky László energikusan kijelentette, Eggstettenből mások nem mennek. 1946. június 24-én a Pfarrkirchen-i Magyar Iroda által három nyelven kiállított igazolvány szerint hivatalosan igazolják, hogy: “*Maczky László úr Eggstetten községben a Magyar Iroda részéről, mint magyar községvezető van megbízva és mint ilyen, jogosult arra, hogy a nyilvántartásában lévő magyar személyek és anyag ügyében hivatalosan intézkedjék.* Aláírás: *Ruttnay József*”. (Ruttnay József gyalogsági ezredes volt).

Pinczés vezérőrnagy halála után az alsóbajorországi Tann-ban lakó Beodray Ferenc alezredes úr (1899-1949) tartotta az eligazításokat a csendőrök részére. Édesapám hetenként a tőlünk 20 km-re eső Tann-ba gyalogolt a csendőrök ügyében. Beodray Ferenc alezredes fia Feri

nagy cserkész volt. Eggstettenben Édesapámmal együtt megszervezték a cserkészet a bajor tanyavilágban 1947-ben. Ketten édesapámmal, biciklivel szedték össze a szertesét lakó gyerekeket és nálunk, egyszobás lakásunkban tartották az őrsi gyűléseket.

Amikor szükség volt rá, leveleket, hivatalos iratokat készített szívésségből az egyszerű embereknek, akiknek nehezebb esett az írás. Egy csendőr hálából, 1948 karácsonyán, egy csirkét ajándékozott nekünk. (Általában a bajor parasztoktól csirke fejet és lábat kaptuk, mert az nekik nem kellett!) Édesanya boldog volt, mert három napra való húsételt készíthetett belőle. Egyébként sokszor hónapokig nem láttunk húst abban az időben.

A papok szintén felkeresték a menekült magyar híveket és a távoli falvakban világi apostolokat neveztek ki, akik az Egyház felé összekötőkapocs, valamint a magyarok összetartói voltak. Édesapám is ilyen ún. világi apostol lett. Erről háromnyelvű igazolványt állított ki Ft. Unger Béla káplán és Kótai Zoltán pápai delegátus és magyar főlelkész is aláírta (l. a mellékletben).

1947. Pünkösöd. Eggstetten. Ft. Kótai Zoltán pápai delegátus és magyar főlelkész (középen) látogatása, mellette Ft. Unger Béla körzetlelkész és Maczky László világi apostol („civilisített” csendőr zubbonyában).

Mint világi apostol ő szervezte meg a miséket a vándorpapok részére, jelentette a születéseket és elhalálozásokat a landshuti főlelkésszégre. Ez a tisztség addig tartott, amíg Eggstettenben magyarok éltek. T.i. jóformán mi voltunk az utolsók, akik – csalafintasággal – eljöttünk a vidékről. A legtöbben már előbb kivándoroltak a különböző földrészekre.

Édesapa a magyarság-szolgálatán kívül, ami sok idejét lefoglalt, favágással is foglalkozott, és mindenfélét igyekezett gyártani eladásra, hogy valami pénzhez jussunk. Emlékszem, hogy játékokat is készített, mint pl. kocsit húzó nyuszikat fából. Hogy milyen üzleti

sikerrel, azt nem tudom. Édesanyám pedig megtanította a bajor parasztot, hogy disznóöléskor hogyan lehet finom kolbászokat készíteni. Úgy ízlett nekik, hogy még kóstolót sem adtak belőle!

Az első hontalansági képek 1946 elején készültek, amikor egy ismerős megjelent a fényképezőgéppel. A mienk osztrák zsákmány lett a menekülés alatt, minden más holminkkal együtt. Ekkor Édesapánk még szentül hitt abban, hogy nemsokára hazatérünk. Ezért hosszú ideig nem "civiliséltette" az egyenruháját. Más meg nem volt. Sok magyar katona, nem lévén nekik semmiféle civil ruhájuk, katonai egyenruhájukat "civilisítették". Ez azt jelentette, hogy a rangjelzéseket leszedték, szép koronás gombjaikat kicserélték fagombokra, vagy ami kapható volt, a zubbony gallérját átszabták. Aztán évekig hordták tovább ezeket az enyhén megváltoztatott, jóminőségű katonai ruhadarabokat. Édesapa ezt csak 1947-ben tette meg. Akkor már tudtuk, hogy egyhamar nem mehetünk haza. Jöttek otthonról az üzenetek, hogy eszünkbe ne jusson hazamenni, mert Édesapámat keresik, és nem csak azért mert csendőr, hanem a származása miatt is.

Visszatérve 1945-re. A Magyarországból kimentett élelmiszerből nekünk is jutott valami, de miután ez a tartalék elfogyott, rettenetes sokat éhezett a család. Pénz semmire sem volt. Édesapa mindent maga igyekezett megcsinálni, legyen az cipő, papucs, szandál, kalap, játék, bútor, vagy bármi más.

Ide tartozik: a háború után nem volt egyetlen egy könyvünk sem, hát készített egyet nekünk, gyerekeknek. Szerzett egy füzetet, abba minden oldalra írt egy gyerekképet, amit maga illusztrált. A másik könyv szintén egy füzet volt, amibe fejből beírta a hosszú Arany-balladákat és egyéb verseket, amelyeket még diákkorában tanult. A verseket nagyon szerette, mese helyet nekünk mindig verseket mondott.

Sajátmagáról ezt írta egy levélben 1953. május 3-án: „... Érték én elég sok mindenhez, tudok mosni, főzni, varrni, bútort csinálni, órát javítani, voltam már kárpitos, festő és szobrász, írtam tudományos értekezleteket, vagyok könyvelő, voltam és leszek más is, tudok szervezni is, csak egyetlen egyhez nincs semmi érzékem: a pénzszerzéshez!!”

1947 tavaszán a tanyavilágból a három parasztházból álló falu közepébe költöztünk az egyik legmódosabb, de egyben legirigyebb paraszthoz. 1948-ban megszületett harmadik kislánya Sudárka, ő már a simbach-i igazi kórházban. Hertelendy Ignác csendőrezredes (Szakály Sándor, *Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között vezették*, 130-131. old., *Bajtársi Levél*

A Maczky család 1947-ben, Egstettenben.

1967. jul.-aug., 58.old.) leánya Sarolta (Tuci) volt Sudárka keresztanyja. Hertelendyék kivándoroltak Paraguayba és néhány levélváltás után 1952-től soha többet nem hallottunk róluk.

Eleinte gyalog, majd 1947-ben dollárért szerzett, nagy német katonai biciklijén – aminek a Vasparipa nevet adta – közlekedett. A dollárokat Magyarországról Nagymama és pap fia Pál fényképek közt csempészték ki. A Vasparipa tette lehetővé, hogy a szétszórt falvakban és tanyákon lakó magyarokkal kapcsolatot tartson. Fáradhatatlanul látogatta őket. Így került el Münchhamba, Inokai András repülő századosékhöz és Liscsinszky Béla csendőr alezredeséhez, akiktől megtudta, hogy létezik egy magyar gimnázium Németországban. Idővel mind a négy gyereke azon iskola tanulója lett.

1947-ben a magyarok mindenfelé el kezdtek szervezkedni. A külföldi tartózkodás hosszú lejárátúnak ígérkezett, nem csak pár hónapos kényszer kirándulásnak, ahogy eleinte áltatták magukat.

A háború után elsőként megalakult az YMCA (Young Men's Christian Association) magyar részlege. Ebbe a szervezetbe tömörültek a magyarok, mivel a megszállók nem engedélyezték semmilyen önálló gyülekezést. Még a cserkészettel szemben is igen gyanakvók voltak. Valami katonai szervezet álcázásának tekintették. Az YMCA ellen a megszálló hatalmaknak sem lehetett kifogása, hiszen ez egy angol alapítású, nemzetközi szervezet volt. Édesapa azonnal bekapcsolódott a munkába Tatár Géza elnöksége alatt. Az YMCA keretén belül rendezte meg a bajorországi magyarság az összes keresztény és nemzeti ünnepet.

Simbach, 1949. augusztus 20-i körmeneten.

Szintén 1947-ben Pfarrkirchenben egy egy-napos lelkigyakorlatot rendeztek a magyar emigránsok. Ezen megjelent a környék színe-java, aki csak tehetett, ott volt. Amikor délben felálltak, hogy eljöjjenek a vendéglőből, egy idősebb úr intett Édesapámnak, hogy menjen oda

hozzá: vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vezérezredes volt. Azt hitte, mivel Maczky László civilesített katonai köpenyben volt, hogy repülőtiszt. (Katonai köpenyét még az 1950-es években is viselte, amikor már az amerikai katonaságnál dolgozott. Hosszú ideig ez volt egyetlen télikabátja.) Farkas Ferenc meghívta magához Arnstorfbá, ahova a Vasparipán el is ment. Ettől kezdve állandó összeköttetésben álltak. Farkas F. akkoriban a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének (MHBK) megalapításával foglalkozott. Ehhez kellett neki megbízható és használható tisztek. Édesapa az MHBK-nak 1952-ig volt tagja, amikor is az MHBK és az MKCsBK újtjai különváltak. Beszélgetéseik során az is szóba jött, hogy a Vitézi Rendet külföldön is aktív szervezetté kellene tenni. Ez később meg is történt.

A magyarság első igazán komoly megmozdulását 1947. aug. 20-án, Szent István napján rendezték a bajorországi Altöttingben. A nyugatra menekült magyarok Európa minden városából, falvából és menekülttáborából, vagy tízezren, elzarándokoltak az altöttingi fekete Madonnához, hogy könyörögjenek a szenvedő magyar népért, irgalomért esedezzenek és engesztelést nyerjenek számára. A zarándoklatot Kótai Zoltán, a Vatikán németországi delegátusa vezette, az élen József királyi herceg tábornagy, a Magyar Szabadság Mozgalom díszelnöke haladt. A zarándokcsoport emléktáblát helyezett el a kegykápolna jobboldali bejáratánál a falon, majd 200 emigrációs magyar cserkész fogadalmat újítt. Ugyanekkor a menekült magyar Parlament országgyűlést tartott Altöttingben. Az Országgyűlés a nemzet rendületlenségét, bizakodását és a jó jövőbe vetett hitét szimbolizálta. Az akkor kinevezett kormány 1949-ben lemondott.

Altötting Németország egyik nagy zarándokhelye. 1998-ban ünnepelte a város fennállásának 1250. évfordulóját. Négy évig magam is ott jártam iskolába az angolkisasszonyokhoz (1947-51). Ott tanultam az iskolában azt a legendát, amit az altöttingiek számon tartanak a magyarokkal kapcsolatban: "A X. században a magyarok nyugati hadjárataik során Öttingbe (régii nevén Eding) is betörték (Ungarnsturm). Gyűjtögettek, pusztítottak, de a Kegykápolnához nem nyúlhattak, be sem léphettek, mert azt Szűzmária megvédte. Nem engedte, hogy a kápolnának baja essék." — Így folynak egybe események, melyeket évszázadok választanak el egymástól. Mária csak több száz évvel később került a kis kápolnába. Viszont feltételezhető, hogy a magyarok azért nem bántották a kápolnát, mert tiszteletben tartották a templomot, hiszen a magyarság nagy része már az államalapítás előtt keresztény volt! Sok

Maczky László és felesége, Erzsébet igazolványképei 1949-ből.

kereszt került elő a honfoglaláskori magyar sírokból. Az is érdekes, hogy a bajorok még az 1940-es évek végén is egy népek tartották a magyarokat és hunokat. Ezt is Mater Peregrinától, a tanítónőmtől tanultam. Amíg ott jártam iskolába, édesapám két hetente meglátogatott (90 km-t tett meg a Vasparipán ezeken a napokon, tápláléka mindössze egy szelet kenyér volt). A kegykáporna folyosóján 1947. aug. 20-án elhelyezett magyar emléktáblát minden alkalomkor felkerestük és imádkoztunk a Fekete Madonnához a magyarokért. Az emléktábla felirata:

Koronádnak legszebb éke,
Hozzad sír fel Hunnia,
Nem felejt el Árpád népe,
Amíg lesz egy hű fia.

1948-ban új pénzt vezettek be Németországban, a Reichsmark helyébe a Deutsche Mark-ot (DM). 1948. június 22-én le kellett adjuk az összes Reichsmárkánkat és ennek fejében augusztus végén kifizettek fejenként 40 Deutsche Mark-ot. Így indultunk el anyagilag az új német világban, amely a „Wirtschaftswunderhez” vezetett (sajnos minket a gazdasági csoda elkerült). Továbbra sem volt munkalehetőség Bajorországban. Hogy ne haljanak éhen a munkanélküliek, bevezették a Fürsorge-t (jótékonyági ill. szociális segély), amely révén 110 márkát kapott az egész család havonta! De még ehhez a nevetségesen kis összeghez is bizonyítania kellett, hogy kik vagyunk. Az Igazolás Hertelendy Ignác csendőr ezredes, Fodor Sándor csendőr százados és Száday Béla csendőr főhadnagy hitelesített aláírásával, Édesapa katonai pályafutásáról illetve magyarországi munkahelyeiről tanúskodik német nyelven (l. a mellékletben).

Kivándorlási kísérlet

Mint minden magyar a negyvenes évek végén, mi is beadtuk kivándorlási szándékunkat, hogy megszabaduljunk a rettenetes nyomortól. Ezért Édesapa megkérvényezte, hogy velünk is foglalkozzon az IRO (International Refugee Organization). De eleinte nekünk, magyarok lévén, nem járt semmiféle segítség az IRO-tól, mert nem voltunk a németek deportáltjai (DP - Displaced Person). Szerintük az igazi “dipik” a lengyelek, ukránok, csehek voltak,

A ludwigburgi kivándorlási lágerben a magyarok ismertek voltak arról, hogy más nemzetiségűekkel ellentétben mindig hasznosították magukat és kerestek maguknak munkát, bár nem kaptak érte fizetést. A széken álló Maczky a létrán ülő, négy-gyermekes Lázár Istvánnal és két másik magyarral együtt egy német kaszárnya ajtaját festi. Maczky a láger könyvtárában is dolgozott; a különféle nyelvű könyveket szortírozta.

akiket a németek, miután megszállták országaikat, Németországba szállítottak munkára. Őket nem tekintették háborús bűnösöknek, még ha kiszolgálták is a németeket, vagy harcoltak az oldalukon, de utolsó pillanatban átálltak, mint a csehek és románok. Csak meghívólevéllel rendelkező magyarok vándorolhattak ki, azért is volt aránylag kevés magyar ezekben a kivándorlási táborokban. 1948. szeptember 27-én az IRO-tól végre mi is kaptunk kivándorlásra jogosító igazolást.

Ennek kapcsán Venezuela, az Amerikai Egyesült Államok és Kanada országokhoz nyújtottuk be a kérvényt. Végül is Kanada lett az elsőszámú cél, mert onnan kaptunk meghívó levelet. Értünk az Otthon nevű községben (Saskatchewan) lakó Konyha Ferenc vállalt kezességet, aki a Maczky-Mikola család régi barátja, Mikola dédapám testi-lelki jóbarátja volt. Konyha Ferenc már a 19. században kivándorolt, Otthon községet ő alapította, és egész Nyugat-Kanadában jól ismerték. Ügyünk sokáig húzódott. Háromszor hívtak be Ludwigsburgba (Württemberg) a IRO kivándorlási táborba, hogy kivizsgáljanak, úgy politikailag (CIC - Citizenship and Immigration Canada / Counter Intelligence Corps), mint egészségileg. Hónapokat töltöttünk ezekben a táborokban. Két évig hitegettek és húzták az ügyünket. 1951 végén, harmadszori lágeréletünk során az amerikai konzul elé kerültünk, aki tudomásunkra hozta, hogy nem vándorolhatunk ki Kanadába. Később az is kiderült, hogy a minket kivizsgáló CIC-s politikai nyomozó mindössze három hetes áldatlan működése alatt minden hozzá került csendőrt elutasított. Ami érthetetlen, hogy ezt miért nem közölték velünk azonnal. Amúgy az egész család titokban örült, hogy Európában maradhatunk.

Új élet Stuttgartban

1952. január 1.-ével feloszlatták az IRO táborokat, mindenki mehetett vissza ahonnan jött. Mi ekkor már nem tértünk vissza a bajorországi nyomorba, mert Édesapámék tudatosan felszámoltak ott mindent. Lakás és megélhetés után kellett nézni. Lakás nélkül nincs munka,

munka nélkül nincs lakás! Szerencsére január 15-ig még a tábor területén lakhattunk. Január 9-én Édesapám kapott állást, és még megadhatta az IRO-tábort mint címet. Mivel volt munka, nagy nehezen kiutaltak egy szobát egy volt katonai laktanyában Stuttgart-Bad Cannstattban. Rá két hétre, február 1-én, megszületett negyedik gyermeke, László. Egy évet töltött családuknak ezen a rettenetes, poloskával teli helyen, szláv tengerben – mi voltunk az egyetlen magyarok.

1945. áprilisa óta tartó munkanélküliség után először volt újra állása. 1952. február 12-én beszámol Magyarországon élő édesanyjának arról, hogyan kapott állást az Amerikai Katonai Pénzügyi Hivatalban (Headquarters 106th Finance and Accounting Office, Military Pay Unit, US Forces): *“... A karácsony óta helyzetünkben beállott változás nagyon jó, olyan, mintha letelt volna a hét szűk esztendő. Most az átmeneti időt éljük, még nehéz,*

Maczky László kisfiával, Lászlóval 1952-

1952. Karácsony. Maczky László feleségével, Erzsébettel és négy gyermekükkel, balról: Enikő, Sudárka, László és Emese.

mert a múlt hiányait kell pótolnunk, de talán van és lesz módunk, hogy rendbejűjünk...

...A lakás álláshoz volt kötve. Jártam tehát állás után. Január 7-én még semmi. 7-én este jött egy ismerősünk az édesapjával, hogy ott, abban a hivatalban, ahol ő dolgozik, van üresedés. Ő már bejelentetett egy törzsőrmesterrel a főnöknek, holnap reggel menjek be, aztán tőlem függ, sikerül-e? Angolul kell tudni. Elmentem. Azzal kezdtem, hogy kb. 22 éve nem beszéltem angolul, így nincs élő gyakorlatom, különösen az ő kiejtésüket nem ismerem, hiszen egészen más mint az angliai.

Azért ment valahogy, csak nehezen a beszélgetés. Az iskolai végzettségeimet is elsoroltam. Amikor a bizonyítékokat is fel akartam mutatni, azt mondja, ő nem tud németül. Mondom, ez nem német, hanem magyar. Ez hatott. Egy szó, mint száz, másnap 9-én délben megkezdtem a munkát. Írás-olvasás megy angolul, így a munka is megy, mondhatnám igen jól megy. ...”

Azt nem említi a levelében, hogy amerikai katonai intézményről van szó, és először szóba sem akartak vele állni. Hiába mutatta bizonyítványait. Csak amikor megtudták, hogy nem német, hanem magyar, csillant fel a szeme az egyik magas rangú amerikai katonának, és végre embermódon beszéltek vele. Átvizsgálták a papírjait és felvették. Másnap már munkába is állhatott. Külföldi életében először fordult elő, hogy előny volt a magyarsága, pedig a magyar nemzetet az amerikaiak háborús bűnös ellenségnek tekintették.

17 évig, haláláig, dolgozott az amerikai katonaságnak. Az amerikaiak sohasem bánták meg, hogy 1952-ben felvették a szegény magyart. Olyan munkaerejük, mint Maczky László nemigen volt nekik sem azelőtt, sem azután. Rendszeresen kapta az elismerő és dicsérő

okleveleket jó munkájáért és ritka hiányzásáért (l. a mellékletben). Fő munkaköre az amerikai katonák bérelszámolásából állt (a sok kivétel, pótdíj és egyebek miatt nem volt egyszerű). Amíg munkatársai 300-400 ember bérét számolták ki, addig Maczky 1300 katona fizetéséről gondoskodott. Munkatársai szeretettel és tisztelettel vették körül, főleg az amerikai katonák, akikkel együtt dolgozott. Amikor 1967 januárjában elcsúszott a jeges úton és tört bokával otthon feküdt, a katonák eljöttek a lakásunkra szaktanácsért, hogy mit és hogyan kell csináljanak.

Halála után is nagy elismeréssel és tisztelettel emlegették, amikor beszéltek róla. Két lánya, Enikő és Sudárka is az "American Finance Office"-ban (Amt für Verteidigungslasten) dolgoztak mint könyvelők, tőlük tudtunk meg közelebbit munkájáról és az ottani légkőről. Ő maga nem sokat beszélt munkahelyéről, annak ellenére, hogy idejének nagy részét ott töltötte. Ezt ő csak „másodállásnak” tekintette, mert első helyen mindenkor magyarság-szolgálat állt.

v. Maczky László 1962-ben

Magyarságszolgálat

Édesapánk, bármihez fogott, mindent nagy lelkesedéssel, teljes erőbevetéssel és lelkiismeretességgel végzett, amihez hozzájárult hihetetlen szervezőképessége. Egész hontalan életében több magyar és külföldi szervezetnek volt aktív tagja, lelkes munkása és támogatója. Ezek közül a fontosabbak a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség, Vitézi Rend, Magyar Szabadság Mozgalom, Szent László Emlékbizottság, Szent László Társaság, YMCA, ABN...

YMCA (Young Men's Christian Association)

Maczky László Stuttgartban azonnal bekapcsolódott az YMCA magyar részlegének munkájába, melynek 1952-től Szalay István volt az elnöke, akivel még Bajorországban kötött szoros barátságot. Nagyon szép és színvonalas ünnepélyeket, kulturális előadásokat, megemlékezéseket, összejöveteleket rendezett az YMCA és a MSZM (Magyar Szabadság Mozgalom) neve alatt.

Az 50-es évek első felében is ebben a nemzetközi szervezetben volt biztonságos és zaklatásmentes a magyarok tömörülése. Dr. Medriczky Andor a stuttgarti YMCA magyar csoportjának korábbi vezetője egy írásában rámutat, hogy ez miért volt lehetséges: *“Az YMCA/YWCA mozgalom a »Mi Atyánk« szellemében akarta a krisztusi tanításokat a gyakorlati életben megvalósítani, hogy mielőbb eljöhessen az Isten országa. A magasabb, nemzetek feletti egység nem jelentette a nemzetek etnikai, individualista jellegének feláldozását! Az etnikai sajátosságok ápolásának joga, a kultúrtradíciók elmélyítésének kötelessége nem ütközik a krisztusi tanítások keretei között az YMCA szellemével.”*

1956 dicsőséges napjaiban teljes erővel résztvett minden megmozduláson. Stuttgartban az 1956. november 1-re tervezett tüntetés egyik fő mozgatója volt.

Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség (MKCSBK)

Ennek a szervezetnek szinte minden csendőr megalakulásától fogva tagja volt. A Jegenyés Pál főtörzsőrmester által 1947-ben Graz-ban alapított *Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Asztaltársaság* 1949. június 21-én vette fel hivatalosan a MKCSBK nevet. Feladata kezdettől fogva a különböző országokban alakult csendőr csoportok összefogása, a volt csendőrök felkutatása és a rászorulóknak segítése. Összekötőkapocs közöttük a *Bajtársi Levél* volt, melyet az első években Jegenyés Pál szerkesztett. A MKCSBK első vezetője Karsay Jenő alezredes, majd 1950-től Folkusházy Lajos ny. altábornagy, a Csendőrség volt felügyelője volt. Maczky ezekkel a személyekkel, és sok-sok más csendőrrel élete végéig levelezett. 1953. márc. 15-én egyik levelére a következő választ kapta Folkusházy altábornagytól: *“Jelentésedet tudomásul vettem és várom az ügy további alakulásáról szóló jelentésedet... Tudomásomra jutott, hogy Testületünk és a mai helyzetünkben azt képviselő Bajtársi Közösségünk igaz érdekeiért, ahol csak tehettek, igen derekasan száltál sikra. Ebből azt látom, hogy csendőrtiszthez méltóan ma is az igazság és törvény alapján állva rendületlenül hű maradtál esküvel fogadott, szent kötelességedhez. Dicséretet érdemlő önzetlen magatartásodért elismerésemet fejezem ki...”*

1959-ben örömmel jelentette Folkusházy altábornagynak, hogy sikerült hat csendőrt összeszednie és a stuttgarti csoportot megalakítani. Erre a jelentésre 1959. okt. 8-án válaszként többek között a következőket írta Folkusházy: *“... Bár pillanatnyilag nem nyílik alkalmunk különösebb akció kifejtésére, de állandóan késznek kell lennünk arra, hogy egyszer csak eljön a pillanat, amikor azonnal kell cselekednünk. Ezért fontos a bajtársak együttartása és az időnkénti összejövetelekkel a szellem és a jobb jövőbe vetett hit fenntartása és fejlesztése. Jelenleg tétlenségre vagyunk utalva, de egyszerű létezésünk, a MKCSBK fennállása rendkívül fontos annak jelképe gyanánt, hogy bár Hazánk rabszolgaságban sínylődik, de egy fontos szerve a szabad földön a magyar szabadságot és függetlenséget reprezentálja. Mert a MKCSBK nem az emigrációban összeverődött magyarok valamilyen szerve, hanem a külföldre szorult csendőrség maradványa, azaz a m. kir. csendőrség maga, bár megcsappant létszámmal, de töretlen szellemmel és erővel. Az lebegjen szeméitek előtt, hogy nem emigrációs szerv, hanem a m. kir. csendőr testület vagyunk...”*

Maczky László mindig elmondta, hogy a csendőrök arról nevezetesek, hogy becsületesek, erősen összetartanak, a csendőrnapiakat megtartják, és nem felejtnek. Az 1965-ös csendőrnapi beszéde olvasható a *Bajtársi levél* 1965, XVIII. évf. 5-6-7-8. számában a 9. oldalon. Mára a csendőrök sorai elfogytak, hiszen a testületnek nincs utánpótlása. Az elmentek emlékét leszármazottaik kegyelettel őrzik és ápolják, és a m. kir. csendőrségnek szentelt honlapot tartanak fenn. Ez az összes jelen és volt magyar rendvédelmi testületek közül még ma is egyedülálló abban, hogy a testület működésére vonatkozó összes rendeletet, törvényt és a teljes fennmaradt írott anyagot tartalmazza, dokumentálva a testület rendkívüli kiválóságát, amelyre joggal lehetett büszke minden magyar csendőr, és joggal lehet büszke minden magyar csendőr leszármazott.

Vitézi Rend

Az ötvenes évek végén a Vitézi Rendet is újrászervezték az emigrációban. 1960. szeptember 10-én megalakult a VITÉZI SZÉK. Vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc összegyűjtötte az emigrációban élő vitézeket és megindult a Rend munkája. A Vitézek Főkapitánya József királyi herceg, tábornagy volt. A hontalanság első avatásán a vitézi várományosokat, köztük Maczky

Lászlót, vitéz József kir. herceg 1960. december 12-én Passauban ünnepélyes keretek között vitézzé avatta (l. a mellékletben). László felvétele egy Magyarországon megkezdett folyamatnak befejezése volt. Az 1945-ben agyonvert vitéz Borbély-Maczkó Emil általános örököse, vitézi várományosa volt. Ezt bizonyítani tudta v. Borbély-Maczkó Emil két, kézzel írott lapjával, melynek valóságát vitéz Taby Árpád testőrőrnagy, országgyűlési képviselő és vitéz Zirczy József csendőr ezredes, Miskolc és Borsod vármegye utolsó vt. székkapitánya írott nyilatkozattal igazolta. Még Magyarországon felvették a Rendbe, de az avatásra nem kerülhetett sor, mert nem kapott szabadságot, hogy Miskolcra utazzon. Az 1960-ban avatottak közt az első sorszámot – 001 – Maczkó László okmánya kapta. Utána következtek mind a többiek, József kir. herceg unokáját József Árpádot beleértve.

Landshut, 1960. dec. 12. Első vitézi avatás külföldön: jobboldalon (kinyújtott kézzel) József királyi herceg tábornagy, baloldalon Maczkó László, középen elől József Árpád főherceg (akit 1963-ban választottak a Vitézek főkapitányává).

József kir. herceg csak egy vitézi avatást végzett, mert 1962-ben meghalt. Július 11-i temetésén Édesapám is búcsúztatta. Kezdetől fogva szívvel-lélekkel résztvett a Vitézi Rend munkájában. Hamarosan a Vitézi Szék kincstárnoka lett, ami bizalmi állás volt. Évekig végezte ezt a munkakört a legnagyobb lelkiismeretességgel – híven, becsülettel.

Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK)

Az MHBK 1947-ben, Németországban alakult meg Zákó András vezérőrnagy kezdeményezésére, mint egy „Magyarország felszabadítására szervezett harcos szellemű mozgalom”. Tagja lehetett a volt fegyveres erők (honvédség, csendőrség, rendőrség) önként csatlakozott tagjain kívül minden magyar férfi és nő, aki vállalta a kitűzött célt. Zákó haláláig Münchenben volt a központja, majd átköltözött Amerikába. 1950 óta hivatalos tájékoztatójuk a ma is igen színvonalas *HADAK ÚTJÁN*. Hadtörténeti kutatással is foglalkozott. 1951-ben megalakult az MHBK Hadifogoly Szolgálata, amely kikutatta és nyilvántartotta a

Szovjetunióban visszatartott hadifogoly honvéd-, csendőr-, rendőr- és polgári deportált személyek adatait és tartózkodási helyét. Maczky László 1952-ig volt tagja volt az MHBK-nak.

Magyar Szabadság Mozgalom (MSZM)

1946. május 17-én a németországi Mühlthalban magyar menekültek – több magasrangú katonatiszt, politikus és lelkész – alapították a mozgalmat. Egy lelki-szellemi közösség volt, mely pártpolitikai, felekezeti és társadalmi megkülönböztetés nélkül fogott össze Magyarországot felszabadításáért. A hivatalos lapjuk az 1946-ban megalapított Magyar Szabadságmozgalmi Tájékoztató volt, melynek szerkesztőjét, Dr. Bokor Pált (később Passaic, New Jersey-i lakos) személyesen ismertem. Édesapa élénk levelezésben volt velem. Halálakor szép levelet írt nekem. A lap akkor szűnt meg, amikor Dr. Bokor Pál kivándorolt. A mozgalom vezetője v. kisbarnaki Farkas Ferenc volt, így Édesapám ismeretségük kezdetétől, az 1947-ben tartott pfarrkirchenei lelkigyakorlattól kezdve tagja volt. Az 50-es években minden nemzeti ünnepélyt ennek égisze alatt rendezett, mint a stuttgarti csoportvezető.

A sok rendezvény közül egy különösen említésre méltó: 1953. május 31-én a mindenkori magyar hősök tiszteletére rendezett nagyszabású ünnep. Álma az volt, hogy erre az alkalomra elkészüljön az általa tervezett kis bástya alakú hősi emlékmű. Ennek kivitelezése az akkori szegénységben szinte elképzelhetetlen volt. Azonban fáradságot nem ismerve keresett és talált lelkes és áldozatkész magyarokat. Mindnyájuk összefogásának köszönhetően álma megvalósult. *“A bástya jelképezi, hogy a magyarság hősiességén megtorpant az ellenség, melyet sok veszített háború ellenére feltartóztatott és így Nyugat védőbástyájaként szolgált 1100 éven át. A 34 cm magas bronz bástya, tetején a hármass halom kettős kereszttel miniatűr ugyan, de a hontalanságunkhoz ez való, és bárhová sodor az élet, velünk lehet. Nincs egy talpalatnyi földünk sem, így csak egy hordozható emlékmű a megoldás. Magyarország a kereszténység, a nyugat védőbástyája. Ez a bástya hőseink testéből épült. Ez a magyar küldetés szimbóluma. A bástya 6 gyűrűből áll, hat nagy sírkőből: † 1241 Muhi, † 1526 Mohács, † 1711 Majtény, † 1849 Világos,*

1964. június 27, Heidelberg. A Szent László napján tartott Hősök napjának ünnepsége. Dr. v. Gántay Béla rendőrőrnagy beszédet tart; jobb szélén P. Fekete Géza stuttgarti magyar lelkész; balra v. Maczky László, aki a pódiumot díszítő, a magyar sorsot és hitet jelképező bástyát készítette, s minden magyar ünnepre elvitte. A hatalmas címerek is az ő keze munkái voltak. Halála után azokat a család a stuttgarti magyar cserkészeknek ajándékozta.

† 1918 Trianon, † 1945 Potsdam. Ebből a hat nagy sírköből épült fel a kereszténység, a nyugat védőbástyája: Magyarország! Hőseink, vértanúink építették öntestükből. A hármaskörrel leemelhető és alatta egy vörösréz fedéllel ellátott urnában a megszentelt magyar föld...” – írja az újságoknak küldött beszámolójában. Gondolatban hozzátehetjük a hetedik nagy sírt: † 1956! A talpazatba bevészte: „Ez a föld, melyen annyiszor apáink vére folyt!” – Haláláig minden hősi és magyar ünnepre elvitte a bástyát, mint Magyarország jelképét.

ABN (Antibolshevic Block of Nations, Bolsevistaellenes Nemzetek Szövetsége)

A MSZM (Magyar Szabadság Mozgalom) egyben az ABN magyar tagozata is volt. Az ABN egy nemzetközi szervezet volt, melybe a kommunizmus által elnyomott nemzetek tartoztak. Az ABN kongresszusain többször képviselte Maczky László a magyarokat v. kisbarnaki Farkas Ferenc felszólítására. Hivatalos lapjukat, az *ABN Híradót*, 1952-ben alapították.

Szent László Emlékbizottság

1941-ben Kormányrendelettel életre hívtak egy Emlékbizottságot a Szent László emlékév megrendezésére. Az emlékév lezajlott, és ezzel automatikusan a Bizottság megszűnt.

1954-ben, a Mexikóban élő Széll Sándor kezdeményezte, majd élesztette újjá az egykori Szent László Emlékbizottságot. Óriási erkölcsi támogatást kapott. Erre utal, hogy az elnök és elnök-helyettes tisztségét az 50-es évek magyar menekültjeinek kimagasló személyiségei vállalták.

Elnök: Habsburg-Lotharingiai József királyi herceg, tábornagy, a Vitézi Rend főkapitánya

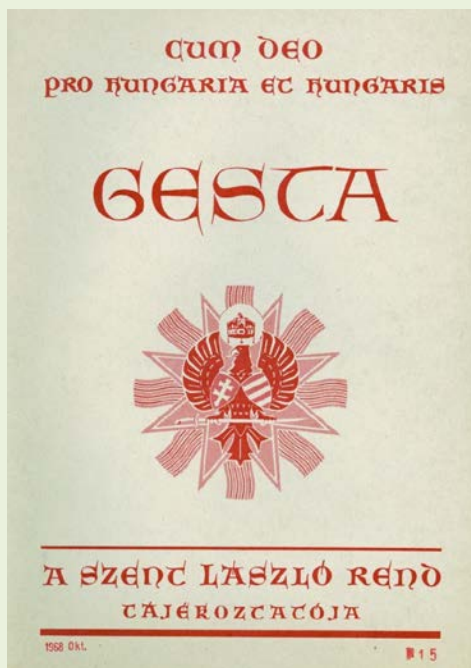
Elnök-helyettes: vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc, vezérezredes, számos magyar szervezet elnöke

Ügyvezető elnök: Széll Sándor

József kir. herceg személyesen hívta meg Maczky Lászlót az Emlékbizottságba. “A meghívásomat igen nagy örömmel vettem és tőlem telhetőleg mindent elkövetek, hogy erre a tagságra méltó is legyek.” – írja 1954. szeptember 11-én. Ez egy olyan ügy volt, amivel érdemesnek tartotta komolyan foglalkozni. Óriási, Szent Lászlóval kapcsolatos anyagot gyűjtött össze. Széll Sándorral folytatott sűrű levelezésében komoly történelmi eszmecsereket folytatott. Gyerekkorától védőszentje Szent László király, nagy eszményképe volt. Így minden Szent Lászlóval kapcsolatos megmozdulást támogatót és lehetőleg részt vett benne. 1963-ban írja Széll Sándornak címzett levelében: “Tréfásan hangzik, de a valóság az, hogy ez évben ünneplem arany jubileumomat a Szent László kultuszban. Ugyanis alig 3 éves koromban első versként kezdtem tanulni Arany János: Szent László balladáját. Azóta ez végig kíséri életemet, ne csodálkozz tehát, ha ennyit küzdök, tervezek, hogy ez a kultusz minden jelentőségével együtt a magyar ég delelőjére kerüljön.” Ekkor már megalapította Németországban a Szent László Társaságot. Mivel az Emlékbizottság csak elméleti síkon mozgott, és nem elégítette ki elképzeléseit a Szent László kultusz terjesztését illetően, szükségesnek találta, hogy lépjen.

Szent László Társaság, majd Szent László Rend

1961-ben megfogant Édesapámban a gondolat, hogy az 1861-ben alapított Szent László Társulatot fel kellene újítani, vagy hozzá hasonlót szervezni. Célja volt, hogy Lovagkirályunk szellemében a keresztény magyar erkölcsöt, az ősi magyar hagyományokat, hősi életszemléletet és hazaszeretetet ébren tartsa, kultúránkat terjessze és átmentse a jövőre. Az újraelakulás gondolatát 1962-ben Aachenban ünnepelték meg – szűk körben – ünnepélyes keretek között. Megszerkesztette az alapszabályokat, megtervezte, és saját költségén megcsináltatta a

A v. Maczky László által újra létesített Szent László Rend általa tervezett címere, és az általa 1964-től haláláig, 1969-ig szerkesztett GESTA című, negyedévenkénti kiadvány címlapja.

jelvényeket, meghívta az első tagokat, és felkérte a tisztségviselőket. Első kormányzóként vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vezérezredest kérte fel. 1963 tavaszán lépett az új szervezettel a nyilvánosság elé. Ettől kezdve, haláláig, Édesapám szívvel-lélekkel dolgozott ezen a vonalon. Évente több rendezvényt szervezett különböző városokban, melyeknek sikere oly nagy volt még a fiatalság körében is, hogy egyre többen jelentek meg. Érdemes volt ezekre az összejövetelekre elmenni. Mindenki jól érezte magát, mert a szellemi táplálék/előadások mellett a multság, tánc sem hiányzott.

A Szent László Társaság majd Rend rendezvényeit összekötötte a csendőrnappal és egyéb csendőr-összejövetellel. Az 1965-ös meghívóra érkezett az alábbi szép levél:

“1965 Csendőrnapon

Nemzetes vitéz Tavassy Lajos ezredes és vitéz Maczky László százados uraknak ezúton köszönöm a Szt. László Társaság és a M. Kir. Csendőr Bajtársi Közösség Csendőrnapi meghívását, aminek akadályoztatásom miatt sajnos nem tehetek eleget.

Ezúton köszöntöm ezért a M. Kir. Rendőrség Szolgálatára részéről, a rendőrbajtársak nevében együttérző bajtársi szívvel a Csendőrnapi alkalmából a csendőrbajtársakat. Még élénken emlékszem az utolsó Csendőrnapi magyar földön, az utolsó m. kir. belügyminiszter székhelyén. Húsz éve már ennek. De a M. Kir. Csendőrség a két évtizedes hazátlanságban is megmaradt, töretlenül, aminek az is bizonyítéka, hogy a számkivetettség 20-ik évében is összegyűlnek még a csendőrbajtársak a M. Kir. Csendőrség hagyományos napján.

A Csendőrnapi bizonyágtétel arról, hogy a minden tisztességes hazánkfia által becsült és szeretett magyar csendőr ma is és továbbra is létezik, a régi szellemben, elvhűségben.

A Csendőrnapi alkalmából minden zrinyisakos tiszteletadást teljesítve kegyelettel adózik a hősi és mátyr halált halt kakastollasok példát mutató emlékének.

Adjon a Csendőrnapi kitartást és erőt a további küzdelmes közös szent célunkért, a független, szabad, történelmi Magyarorszáért.

Dr. vitéz Gántay Béla, m. kir. rendőrnagy”

A Szent László Társaság egyre jobban első számú szívügyévé vált, mely szervezetnek “a szikla jellem és tántoríthatatlan magyarság” volt a fő követelménye. Mivel a Társaságnak már sok híve és lelkes tagja volt (köztük sok-sok csendőr), Édesapánk, mint főszéktartó elhatározta, hogy GESTA névvel olyan lapot indít, amely szellemileg összefogja ezt az értékes magyar csoportot, pártpolitika-mentes, és nem alkuszik. A szerkesztő és kiadó természetesen Maczky László volt. A GESTA, a Szent László Társaság Tájékoztatójának első száma 1964. karácsonyán jelent meg. A díszes feliratú fedőlapon a saját tervezésű Szent László Társaság jelvénye ékeskedett (a szumir napra helyezett ősi Turul madár, a feje felett a dicsfényben úszó Szent Koronával, mellén a kettőskeresztes és hétsávós pajzsokkal, karmaiban vízszintes helyzetben a legendás Isten kardjával) a Társaság jelszavával “Cum Deo pro Hungaria et Hungaris”. A cikkeket maga gépelte le stencilre, illusztrációkat készített, Dr. Milotay Györgytől kapott stencilgépen sokszorosította. A lap fizikai összeállításában az egész család részt vett. Az ingyenes tájékoztatót a világ minden részébe szétküldte. „A magyar keresztény hazafias szellem mindenkinek tetszett” – írja Édesanyám. Sok saját írása (a csendőrségről is), eszmefuttatása, tanulmánya jelent meg a GESTA-ban. Halála előtt, szívrohama után (melyet az orvos nem ismert fel) még nagybetegen is a GESTÁ-n dolgozott, azt gépelte, de már nem készült el vele. Ezt a számot 1969. júliusában Emese fejezte be. Ez a 16. szám volt az utolsó, ebben búcsúztatta el kedves barátját Dr. Milotay György. Ezt a számot küldte szét szűk családja a világ minden tájára, értesítve a Rend tagjait és barátait a mérhetetlen veszteségről. Halálával megszűnt a GESTA, nem akadt senki, aki vállalta volna ezt az embert-próbáló munkát.

Édesapám sok önálló kezdeményezését és elért eredményeit a Társaság életében v. kisbarnaki Farkas Ferenc vezérezredes nem nézte jó szívvel. 1965. elején elváltak útjaik. Néhány hívével kivált a szervezetből és ugyanazon a néven másikat kezdett. Maczky László megkülönböztetésül a “Rend” szóval egészítette ki a “Szent László Társaság” nevét, majd 1966-tól a SZENT LÁSZLÓ REND nevet vette fel az általa vezetett szervezet. Az új alkotmány 1966. július 2-án került kihirdetésre. A magyar szöveget lefordították németre és az új Rendet a stuttgarti Amtsgericht-Vereinsregister-nél 1968. április 30-án 2111. szám alatt hivatalosan SZENT LÁSZLÓ ORDEN alatt bejegyezték. Nem volt könnyű, mert kimondottam magyar szerv, és csak magyar lehet rendes tagja. Minden politikai vonatkozást ki kellett hagyni. Azonban tisztán kulturális síkon, hagyományok ápolásával is el lehet érni a kitűzött célokat.

Édesapámat a Szent László Társaságban történt szakadás nagyon megviselte, és ez vezethetett korai halálához is. Életének utolsó éveiben szinte csak a Szent László Rendnek és a GESTÁ-nak élt. Az ezzel járó rengeteg levelezéssel töltötte idejét hétvégeken és esténként, mikor fáradtan hazajött a hivatalából. Számos elismerő levelet kapott. Idézet néhányból:

*“Mélyen Tisztelt Szent László Társaság!
Megboldogult férjem elhalálózása alkalmából kifejezett részvétük, együttérzésük nagyon jól esett. Fogadják érte hálás köszönetemet.
Bár megérhette volna ő is a Szent László Társaság Érdemkereszt kitüntetését. Tudom boldog lett volna. Így csak én mondok szívből jövő köszönetet érte...
Hazafias köszöntéssel Padányi Viktorné” (Moorabbin, Ausztrália, 1964. márc. 4.)*

*“Igen Tisztelt kedves Barátom! Ma hálás köszönettel vettem Gesta megérkezését s tartalmas mivoltát, mely tiszta magyar szívből fakadt. 5-10 példányért hálás lennék ha küldhetnél. Szabad ezt nem tagnak is elküldenem? S főleg az általam tagnak ajánlottaknak!? Szíves üdvözlésekkel köszönt igaz híved: v. Dr. Béla de Kézdy-Vásárhely”
(Stockholm, 1965. jan. 4.)*

“Kedves Bajtársam, nagyon szépen köszönöm a Szent László Társaság “Gesta” tájékoztatójának szíves megtisztelő megküldését. Őzetlen szép munkátokra Isten áldását kérem és további sikert kívánva, meleg bajtársi üdvözlettel köszönt Major Jenő”
(vitéz Major Jenő vezérezredes, Blaichach/Allgäu, 1965. feb. 9.)

“Kedves Százados Úr! Hálásan köszönöm a nekem juttatott Szent László érdemkeresztet. Büszke és boldog vagyok, bár nem érdemlem meg. Mindig csak a kötelességemet teljesítettem, s azért nem jár jutalom. Természetesen örömmel fogadom el... Hogy részleteket közöltek Gestájukban a Halhatatlan Harcosból csak örömmel töltött el. Hazulról megkísérlem kihozni a könyvet és boldog volnék, ha ezt vagy bármelyik más munkámat kiadnák. Szívélyes üdvözlettel B. Kovács Fréda” (B. Kovács Fréda, Cleveland, 1965. márc. 27.)

“Vitéz Huszkay László ezredes úr olvasásra átengedte nekem a v. Maczky nemzeti úr által hozzá juttatott “GESTA” 1-ső és 2.-ik számát. E tájékoztatók magas színvonalú közleményei és magyar szívügyeket mindig találóan érintő ragyogó nevelő tájékoztatásai annyira meghatottak, hogy mint töke és keresetnélküli menekült arra kérem meg, hogy a “GESTA” példányait nekem szíveskedjék előfizetés nélkül megküldeni... Nagyon örülnék, ha értékes tájékoztatójuk birtokába juthatnék, és maradok igaz magyar tisztelettel Kiss Pál”
(Kiss Pál, Santiago de Chile, 1965. aug. 1.)

“Kedves Laci! Az okleveleket Bányák útján hálás köszönettel megkaptuk. Büszkék vagyunk rá, hogy a Szent László Társaság tagjai lehetünk... régi barátsággal ölel Árpád”
(Körmeny Árpád csendőr alezredes, Rheinbrohl, 1965. okt. 20.)

“Kedves Maczky!
Habár, nekem nem volt szerencsém Magával személyesen megismerkedni, de Emi húgom Miskolcson, ha nem is találkozott, de szegény Lacitól annyit hallott, hogy Emi által én is ismerem Magát. Ezért engedje meg, hogy gratuláljak St. László lapjához, ami szinte hiányzott az emigrációnak literatúrájából. Ezen kívül meg akarom köszönni az Amerikában és Afrikában élő rokonaim nevében is azt a gyönyörű cikket Artur bácsiról, amelyben annyi tudás és tájékozottsággal ír a 48. eseményeiről. Milyen igazat mond az élő vértanúról...!”
(Görgey Mária Franciska, München, 1965. dec. 4.)

“Kedves Laci! A napokban jutott a kezembe a “Szent László Társaság” időszaki tájékoztatója, a Gesta... Hálás lennék, ha megkaphatnám az Intézet (Müncheni Magyar Intézet) részére a GESTA eddig megjelent számait és jövőben az Intézetet ellátnátok egy tiszteletpéldánnyal minden számból...”
(Abay »Mildschütz « Kálmán csendőr alezredes, München, 1966. feb. 19.)

“Már réges-rég esedékes nálam, hogy kedves előzékenységedet, amit bibliográfiai munkám iránt a GESTA példányok küldése útján tanúsítasz, külön is megköszönjem... Nemrégén a lottón nyertem 45 márkát. Ezt az összeget – mint talált pénzt – egyes sajtótermékek alátámasztására fordítom. Engedd meg, hogy a csatolt 20 márkával hozzájáruljak a GESTA kiadási és portóköltiségeidhez, hiszen jól tudom, hogy a költségek oroszlanrészét saját zsebedből kell, hogy fedezzed...” (1968. nov. 13.)

“... Hálásan köszönöm kedves felajánlkozásodat sajtógyűjteményünk kiegészítésére vonatkozólag. Tavasszal módját fogom ejteni, hogy feleségemmel elmenjünk Stuttgartba. Akkor amúgy is tiszteletemet teszem Nálatok feleségemmel együtt és akkor esetleg a kis VW-Käfer-rel egy csomó régi sajtós anyagot el is tudok Tőled szállítani. Úgy tervezem, hogy akkor átnézem a

felgyűlt anyagot és ott helyben kiválogatom az archívumunkat érdeklő anyagot... Bajtársi és baráti szeretettel Kálmán bátyád“ (1968. nov. 27.)

Megjegyzés: erre a találkozóra már nem kerülhetett sor, mert Maczky László 1969. március 31-én meghalt.

“Szeretett kedves Barátom!

Végtelenül hálás vagyok, hogy a GESTA című igen nívós és jól szerkesztett Tájékoztatót már évek óta – tiszteletpéldányként – szíves voltál címemre elküldeni. Sok örömet szerezteél vele nekünk, nagyon köszönöm szíves fáradozásodat. További munkádhoz sok szerencsét és Isten áldását kívánjuk. Többes számban kell beszélnem, mert feleségem igen nagy tisztelője a GESTÁNAK, igen nagy szeretettel és megértéssel olvassa mindég a Tájékoztatót....”

(Vitéz Huszkay László ezredes, Santiago de Chile, 1967. aug. 10.)

“Kedves Maczky! Hálás köszönet a remek szellemi táplálékért. Ujjongva fogadom minden számát, majd újra és újra előveszem és csemegézem. Olyan igazi »nagy magyar éjben kicsike tűz«, amelynek lángja éltet, melegít. És ami a legcsodálatosabb, mindig azzal a verssel v. egyéb cikkel lep meg, amire vágyom, amiről beszélek az urammal, vagy amire gondolok. Pl. »A magyarok szimfóniája« című költemény egy pár sora az idők folyamán rosta-eszemen kipergett. Próbáltam összerakni, de hiányos volt; rá pár hétre a Gesta megörvendeztetett a teljes szöveggel. Sajó Sándor, Mécs, Kozma stb. mind bekopogtatnak, hogy örömet, felüdülést, reményt adjanak. Jól esett, hogy Harsányit védelembe vették; nagy tisztelője voltam mindig és maradok. Az értékes Attila-sorozat, a közel múlt eseményei, a Vitézi Rendről nagyon szépen, komolyan felépített tanulmány és a sok-sok más szellemet gyönyörködtető, lelket melegítő írás besugározza szürke napjainkat. – Köszönöm, hogy vannak, hogy dolgoznak azért, hogy emeljék a magyar emigrációt. A jó Isten áldása nem marad el!

Sok meleg üdvözlettel köszönti vitéz Huszkay Lászlóné.”

(vitéz Huszkay Lászlóné, Santiago de Chile, 1967. aug. 10.)

“Szép, nagyon tartalmas Gesta-dhoz ez úton is küldöm szerencsétető soraimat és jókívánásaimat...” (Bihar Adorján örnagy, 1968. jún. 23.)

Megjegyzés: Bihar Adorján Argentínában a Turán c. folyóirat szerkesztője volt.

“Ave Maria! Kedves Maczky Testvér,

Szeretettel köszöntöm, és itt mellékelek egy \$10-ról szóló csekket “Gesta” értékes folyóiratukra. Tanulságos élvezettel olvastam cikkeit. Mint nyugdíjas papi ember, 74 évemmel beteg, fáradt embere vagyok az életnek s főleg ennek a Teremtő Úristentől elszakadt örült világnak. Uram, nem lehet itt szerintem semmi más üdvös dolgot csinálni, mint IMÁDKOZNI, esedezni Jézus Urunkhoz és drága Fatima Miasszonyunkhoz... “

(Ft. Györfy G. Albert, Fort Wayne, Indiana, 1968. aug. 12.)

Megjegyzés: neki köszönhető a Fatimai Magyar Kálvária.

“Elsősorban is szívből gratulálok a nívós, kedves, ízig-vérig magyar szellemben szerkesztett folyóiratodhoz. Mert bizony úgy van ez a magunkhoz hasonló ritka fehér hollókkal, hogy »pusztulunk-veszünk...« Egy emberöltő telt el azóta, hogy hazátlanságunk első szomorú hónapjaiban a Tann (Alsó-Bajorország) körüli dombokon kóborogtunk élelmiszerre vadászva. Hat évi nyomorgás után 1951-ben sikerült ide kijönnünk....”

(Gábosy László tüzér alezredes, Washington, 1969. 1. 25.)

“Kedves Barátom! Egy Svédországban lakó ismerősömtől kaptam a GESTA V. évf. 3. számát, melyben meghatva olvasom Emil bátyádról (Borbély-Maczky Emil) írt szűkszavú

nekrológot. Őt és engem őszinte lelki és szellemi barátság kapcsolt össze... Nagyon helyeselem, hogy Baráth, Fehér és Nagy munkáira felhívod a magyarok figyelmét. Ezek a munkák páratlanul állnak a magyar történelem-tudomány irodalmában... Kedves Barátom! Nagyszerű Nemzetünket szolgáló munkádhoz kitartást és sok sikert kívánva, igaz nagyrabecsüléssel köszönt Baross Gábor” (Matha, Franciaország, 1969. 2. 28.)

Megjegyzés: miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő.

A fenti Társaságokon kívül a **Szent György, Szent Lázár és Templomos Rend** tagja is volt. Mindenütt nagy tiszteletnek örvendett. A Nemzetközi Nagy Konstantin Rend (Ordo Constantini Magni) németországi *Komturei*-je meghívta üléseire. Kiadványukban a *Le Chevalier Constantinien / Der Konstantinritter* 22. 24. és 25. számában közölték írásait német nyelven. Ugyanezek az írások megjelentek ezenkívül a *KONTAKTE*-ban német és portugál nyelven.

Betegsége és halála

1967 januárjában elcsúszott a jégen és két helyen eltörte a bokáját. Az orvosok a bokatörésre összeponosították a kezelést, és nem vették figyelembe panaszait, hogy melle és mindkét karja erőtlen és fáj. Sokat feküdt, nehezen épült fel, és soha többé nem nyerte vissza régi

Stuttgart, 1967. okt. 21. Leánya, Emese esküvőjén.

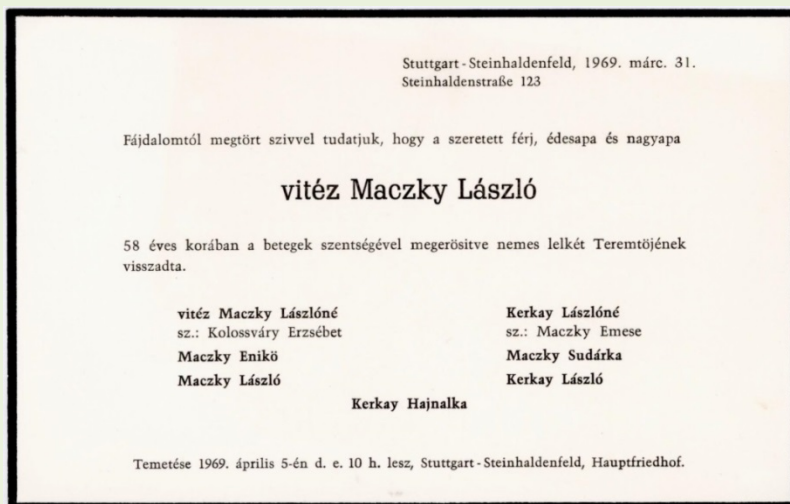
erejét. Fáradékony és levert hangulatú volt. Bejárt munkahelyére, de esténként nemcsak kimerült, de hamuszürke volt. Ennek ellenére haláláig folytatta önként vállalt munkáját a magyarságért, és óriási levelezését a világ minden táján élő bajtársaival.

1967. október 21-én emberfeletti erőt tanúsított lányának, Emesének esküvőjén, amikor végigkísérte a stuttgarteri Marienkirche hosszú templomhajóján. Büszkén vezette elsősülöttjét az oltár elé, ahol édestestvére, Maczky Pál eskető pap várt, akit 1944 óta nem látott. A lakodalom után Édesapámat már csak egyszer láttam életemben, amikor tíz nappal később a nászútról visszaérkeztünk és tovább indultunk a hosszú tengerentúli utamra, új otthonomba.

1969. elejétől már alig vonszolta magát. Valószínűleg többször is voltak kisebb szívrohamai, amit a család nem ismert fel, az orvosok pedig nem vettek észre és nem kezeltek. Március közepén kórházba szállították és 31-

én az utolsó kenet szentségével távozott Csaba királyfi csillagösvényén a hű csendőr anélkül, hogy viszontláthatta volna hön szeretett hazáját.

A 24 évi hazátlanság fájdalomba végül megszakadt a szíve.

Maczky László temetése méltó volt a törhetetlen nagy magyarhoz. A legnagyobb temetés, amit a stuttgarter magyarok valaha megéltek. Több mint százán vettek részt. 23 koszorú és sok-sok virágcsokor borította sírját. Édesanyánk a megszokott nagy virágcsokrot levette a koporsó tetejéről és helyébe a magyar zászlóval terítette le. P. Szőke János végezte a szertartást. Amikor a búcsúztató beszédét mondta, elsírta magát, s hirtelen, idő előtt be kellett fejeznie. A kápolnában Sáska Elemér tábornok búcsúztatta katona bajtársát. Aztán Szőke páter vezetésével megindult a menet valóban az utolsó útjára. A koporsó jobb és bal oldalán a Szent László Rend négy fiatal tagja haladt.

1969. április 5, Stuttgart. Balról: Nt. Nánásy, ifj. Maczky László, Sudárka, Maczkyné, Enikő, Szalay Pál.

A csendőrség képviselőjében jelen voltak Liscsinszky Béla alezredes a fiával, Bresztyenszky László százados, Sárváry ezredes özvegye, Száraz András zászlós. Ezenkívül Mészöly és Inokai repülő századosok, a németországi magyar gimnáziumból Pajor Elemér, a heidelbergi magyar református pap Nt. Nánásy, aki búcsúztató szavai után magyar földet szórt a koporsóra, Karlsruhe-ból a Bíró házaspár és Stuttgart jóformán összes magyarja. Az énekkar Csepinszky Ottó vezényletével énekelt. Munkahelyét 11 amerikai katona képviselte. A parancsnokuk, angol nyelven, nagyon kedvesen és elismerően emlékezett meg róla. Egy tiszt angolul búcsúztatta. A beszentelési szertartás után a magyar Himnusz-t énekeltek. Ezzel 58 évesen eltűnt közülünk örökre, de emléke megmarad. Barátai és ellenségei megrendülten álltak koporsója mellett. A részvét levelek sokasága igazolta, hogy az emigráció egy izzig-vérig hű magyart vesztett el, aki **Híven, Becsülettel, Vitézül, Mindhalálíg** szolgálta a magyarságot.

Búcsúztatók megjelentek:

A GESTA 16. számában a Szent László Rend nevében dr. bojti Milotay Györgytől

Bajtársi Levél, Ontario Canada, 1969, 60-61. oldal

Hídő, London, 1969. július, 2. oldal

Szittyakürt, Cleveland, USA, 1-2. oldal

Szabad Magyar Világ, München, 5. oldal

Sírját a Stuttgart-Steinhaldenfeld-i temetőben 25 évig látogathattuk. A sírhelyet nem lehetett meghosszabbítani, így 1994-ben megszűnt. A sírkeresztet villámgyorsan eltávolította a temető vezetősége. Jelenleg egy emléktáblája van a Passaic, New Jersey (USA) Szent István R. K. Magyar Templomban, unokája Hajnalka, és felesége Kolossváry Erzsébettel együtt.

Stuttgarti sírkeresztje 1994-ig és passaic-i (USA) emléktáblája. A stuttgarti magyarok minden november 1-én a r. k. pap vezetésével az összes ottani magyar sírra nemzetiszínű gyertyákat helyeztek (még a megszánt sírokra is, melyeknek helyét számon tartották). Egy magyar ember pedig mindegyik sírra faragott egy kis kopjafát.

(A Szent László Rend halála után még néhány évig működött az ő szellemében, de sajnos nem akadt senki, aki olyan sziklaszilárdan és kitartóan tudta volna folytatni az alapító, Maczky László csendőr százados elgondolásait.)

Mi lett gyermekeiből?

Emese tolmácsiskolát végzett és idegen nyelvű levelező és fordítóként dolgozott. Őt nyelven beszélt. Férjhez ment a New Jersey-ben (USA) élő Kerkay Lászlóhoz. Az USA-ban 28 évig vezette a Passaic-i hétfélig Magyar Iskolát, és 25 évig volt a Passaic-i Amerikai Magyar Múzeum gondnoka. Két gyermekük született: Hajnalka (1968-1995) és Béla (szül.1973). Hajnalka a németországi magyar gimnáziumban tanult, 3 nyelven folyékonyan beszélt, német nyelvből szerzett diplomát. 26 éves korában rákban elhunyt. Az unokák közül egyedül az ő születését érte meg Maczky László. Béla reklámgrafikus és kreatív igazgató.

Enikő könyvelőként dolgozott a postánál, az amerikai katonaságnál és ügyvédi irodában. Férje szentkirályszabadjai Karsa Botond. Németországban, Pfullingenben élnek. Két fia, Bulcsú és Hunor, valamint 3 unokája van. Bulcsú (szül. 1975) geografikus és üzemgazdász; Hunor (szül. 1978) matematika-biológia tanár és oktatási igazgató.

Sudárka szintén könyvelőként dolgozott az amerikai katonaságnál és a Daimler Benz autógyárban. Férjével (Herbert Vossler) 1982-ben kivándorolt Kanadába. Winnipegben élnek.

László építészmérnök. Diák korától kezdve a bajor államnál volt alkalmazásban. Hatalmas épületeket tervezett. Szintén sikeres fényképész, de sikerét édesapánk már nem érte meg. Első felesége Váry Mária, második Hauth Gisela festő. 2015-ben nyugdíjba vonult és Münchenből hazaköltözött Magyarországra. Feleségével rendszeresen kiállításokat rendeznek Németországban és Magyarországon. Két gyermeke, Kornél (szül. 1988) és Anna (szül. 2005), még diákok.

Stuttgart, 1969 nyarán. A Maczky gyermekek özvegy édesanyjukkal. Balról: Enikő, Emese, v. Maczky László özvegye, Sudárka, László.)

Mellékletek

M.kir.budapesti I.csendőrkerület.

Budapesti I. csendőrosztály.-

B i z o n y l a t .

Magyar királyi Belügyminiszter Ur 50.219/el.n.VI-c.1937.számu rendeletével megengedte, hogy Maczky László eml.zászlós a kecskeméti Egyetemes Református Jogakadémiára beiratkozhassek. Nevezett emléklapos zászlós szolgálatának ellátása azonban ez által csorbát nem szenvedhet és az engedély jelenlegi állomáshelyén kívüli alkalmaztatását sem befolyásolhatja. Kérelmező az előadások látogatása, valamint az egyetemes jogakadémia esetleges tanulmányutazásai és kirándulásai alkalmával mindig a Szolg.szab.I.38.§.332.p.-ban előirt ruhát tartozik viselni.

Budapest, 1937. április 8.-án.

László
osztályparancsnok.

Fő
Alosztályi ANYAKÖNYVI LAP

Szolnok

1. Mely avató-bizottság (pság.), hatóság avatta fel		2. Mely évfolyam avatási lajstromában, mely folyószám alatt fordul elő		3. Sorozási év: (toborzási)		4. Anyakönyvi lapszám: 1151.-VI. 1111. 10. 0264	
				5. Családi- és keresztnév: (utónév)		Maczky László-Emil	
				6. Rendfokozat:			
				7. Apja		Maczky Béla	
				8. Szülőanyja leánykori		Mikola Anna	
				9. Törvényes házastársának leánykori neve:			
S z u l e t e s i	10. év, hó, nap	1910.X/3.		13. Fegyvernem, csapatnem, szolg. ág. állománycsoport:			
	helység	Heves		14. Különleges katonai képzettség (gp., árk., távb., stb.)			
	járás	hevesi		15. Kiképzési fok			
	megye	Heves		16. Katonai szolgálatra való alkalmasság		Testi alkalmasság	
	ország	Magyar		17. Egyéb		✓	
11. Vallás	rk.		18. Tényleges katonai szolgálatot teljesített:				
12. szakképzettség és iskolai végzettség:	Belsőkereskedelmi és gazdasági érettségi. tanuló		19. Állományviszonyai: (tényl., tart., szab., tart., stb.)				
Polgári foglalkozás: (mesterség)							
20. Felavattattott:		1930.évi VI.26-án a n.kir."Dobó István" 14.honvéd gyalog ezredhez.					
21. Állományba vétetett:		1930.évi VII.21-én a n.kir."Dobó István" 14.honvéd gyalog ezrednél.					
S z e m é l y l e i r á s	haja	szőke	álla	rendes	himlő	ellen mikor oltatott utoljára	igen
	szeme	szürke	arcszabása	kerek	tifusz		"
	szemöldöke	szőke	testmagassága	179 cm.	kolera		"
	orra	rendes	különös ismertetőjele	/	milyen nyelveken	beszél	magyarul
	szája	rendes	esetleges fogyatkozása	/	Lábbeli nagyságyszáma:		
23. Lakóhelye:							

Változás

Rendfokozat	Változás	Év	Hó	Nap	A változás körülményes leírása
kp. gyalogos	beosztatott				a 8.századhoz. 19.sz.áll-par.1930.
	berutattatott	1930	VII	21	tényleges katonai szolg.12 évi szolgálati kötelezett- séggel. 19.sz.áll-par.1930.
	letette	1930	VIII	20	az ünnepélyes katonai hűség esküt. 20.sz.áll-par.1930.
kp.vj.gyalogos címz.őrvezető	előléptetett	1930	XI	28	kp.vj.gyalogusból. 32.sz.áll-par.1930.
kp.gyal. címz.tizedes	előléptetett	1931	VII	28	kp.gyal.címzetes őrvezető- ből. 19.sz.áll-par.1931.
kp.címzetes őrmester	előléptetett	1931	VII	13	kp.címzetes tizedesből. 19.sz.áll-par.1931.
kp.címzetes őrmester	szabadságolta- tott	1931	VII	18	tartósan H.M.rendeletre. 19.sz.áll-par.1931.
tart. -"-	bevonult	1933	IV	18	21 napi b.b.gyakorlatra és beosztatott az árkász század- hoz. 3.sz.áll-par.1933.
-"- -"-	szabadságolta- tott	1933	V	8	21 napi b.b.gyakorlat letel- tével. 3.sz.áll-par.1933.
eml.zls.	kineveztetett	1934	I	1	emléklapos zászlóssá később meghatározandó ranggal és rangszámmal a H.M.ur 102.503/ eln.8.-1934.sz.rendeletével.
-"- -"-	bevonult	1934	IX	1	ellenőrző szemlére. 9.sz.áll-par.1934.
	visszahelyezte- tett			21	tart.viszonyba. 9.sz.áll-par.1934.
tart.zls.	állományba vé- tetett	1936	I	1	az állomány rendezés foly- tán. 1.sz.áll-par.1936.
emléklapos zászlós	állományba vé- tetett	1936	VI	1	a m.kir.14.honvéd gyalog ez- red tartalék állományából a csendőr gazdaszati tisz- tikar kiegészítése céljából csendőr gazdaszati tiszti próba szolgálatra,a m.kir. B.M.ur 1936.V/22-én kelt 50.314/Eln.VI-c.1936.szamu rendelete alapján. Áp.11/1936.
-"-	beosztatott	1937	II	1	vel gazdaszati tiszti próba szolgálatra a debreceni VI. csendőr kerület nyiregyházi osztályától a budapesti I. csendőr kerület budapesti I. osztályához,a m.kir.B.M.ur 1937.január 26-án kelt 52.500/ Eln.VI-c.1936.szamu rendelete- vel. Áp.3/1937.

Rendfokozat	Változás	Év	Hó	Nap	A változás körülményes leírása
eml. zászlós	állományba vétetett	1937	II	1	mint csendőr gazdasági tiszt-próbaszolgálaton levő és beosztatott a budapesti I. csendőrkerület, budapesti I. osztály gazdasági hivatalához. B.M. ur 1937. január 26-án kelt 52.500/el. VI-c. 1936. sz. rendelete. /:144/kt. 1937. szám.: / Ap. 6/1937.
	tartósan vezényeltetett	1936	IX	1	től 1937. I. hó 31-ig terjedő időre a csendőr gazdasági tiszt iskolába B. pestre. B.M. ur 1936. VIII. 17-én kelt 51.235/el. VI-c. 1936. sz. rendelete. /:734/kt. 1936. szám.: / Ap. 11/1937.
	letette	1936	VI	2	a Szut. 25. pontjában előirt csendőr esküt. /:Debreceni cső. ker. 11/1937. sz. állományparancsa szerint.
e. zászlós	véglegesített	1937	VI	1	az eredményesen teljesített cső.g. tiszt próbaszolgálat és a cső.g. tiszt vizsga sikeres elvégzése után a m. kir. "Dobó István" 4. honvéd gy. ezred nemtényleges állományából a m. kir. csendőrség tényleges állományába zászlósi rendfokozatban történt áthelyezése folytán 3. rangszámmal később meghatározandó ranggal B.M. 1937. jun. 2-án kelt 51.099/el. VI-c. 1937. sz. rendelete. /:677/kt. 1937. sz.: / Ap. 13/1937.
	áthelyeztetett	1937	VIII	1	a budapesti I. cső. ker., I. oszt. gh-tól Budapestről, előadó tiszt minőségben a szombathelyi III. cső. ker. szombathelyi osztály gazdasági hivatalához Szombathelyre. B.M. ur 1937. jul. 13-án kelt 31.375/el. VI-c. 1937. sz. rendelete. /:14/1937. sz. Cs.K.: / Ap. 15/1937.
	állományba vétetett	1937	VIII	1	a m. kir. budapesti I. cső. ker. től Budapestről előadó tiszt minőségben a szombathelyi III. csendőrkerület szombathelyi osztályparancsnokság gazdasági hivatalához Szombathelyre történt áthelyezése folytán a m. kir. B.M. urnak 1937. július 13-án kelt 51.375/el. VI-c. 1937. sz. rendelete alapján. /:Cs.K. 14/1937.: / Ap. 15/1937.

86. v. sz. 1. kötet 1. rész 1. táblázat 2. oldal

V á l t o z á s

Rendfokozat	Változás	Év	Hó	Nap	A változás körülményes leírása
g.zls.	átletett helyezve	1938	VIII	1	a szombathelyi III.csendőrkerület szombathelyi osztály parancsnokság gazdasági hivatalának előadó tisztje Szombathelyről gazdasági hivatal főnöki minőségben a székesfehérvári II.csendőrkerület győri osztályparancsnokság gazdasági hivatalához Győrbe, a Belügyminiszter ur-nak 65.799/el.n.VI-c.1938.sz.rendeletével./:9/1938.Cs.K. Ap.15/1938.
	állományba vétetett	1938	VIII	1	a szombathelyi III.csendőrkerülettől a székesfehérvári II.csendőrkerület állományába győri osztály gazdasági hivatal főnöki minőségben Győrbe történt áthelyezése folytán B.M.ur 1938.április 29-én kelt 65.799/el.n.VI-c.1938.sz.rendelete alapján./Cs.K.9/1938/ Ap.15/1938.
g.hdgy.	kineveztetett	1939	V	1	1939.május 1-ei ranggal /:2 rangszámmal:/ g.zászlósból a X.rangosztály szerint illetékes 175 P havidíj és havi 85 P csendőrségi pótdíj élvezete mellett; Kormányzó Ur Ö Főméltósága 1939.IV/27-én kelt legfelsőbb elhatározásával.H.M.ur 1939.IV/28-an kelt 81.039/el.n.20,-1939.sz.rendelete szerint. Ap.9/1939.
	áthelyeztetett	1939	VII	21	ével a székesfehérvári II.csendőrkerület,győri osztály gazdasági hivatalának főnöke Győrből hasonló minőségben a debreceni VI.csendőrkerület szolnoki osztály parancsnokság gazdasági hivatalához Szolnokra.H.M.ur 1939.julius 21-én kelt 81.877/el.n.-20,-1939.sz.rendelete alapján./Cs.K.16/1939./ Ap.15/1939.
	állományba vétetett	1939	VII	21	a székesfehérvári II.csendőrkerület győri osztályparancsnokság gazdasági hivatalának főnöke Győrből, hasonló minőségben a debreceni VI.csendőrkerület szolnoki osztályparancsnokság gazdasági hivatalához Szolnokra történt áthelyezése folytán, a szolnoki osztálynál,

Rendfokozat	Változás	Év	Hó	Nap	A változás körülményes leírása
	mint	1939	10	1	H.M.ur 1939.VII.21-én kelt 81.877/el.n.20,-1939.szamu rendelete alapján./16.Cs.K. 1939./ Áp.15/1939.
	megállapított azonossági száma				1111.10.0264.H.M.Ur 1939.május 12-én kelt 80.347/el.n.20.-1939.szamu rendelete alapján. Okmányaiban előjegyzendő. Áp.20/1939.
g.hdgy.	házasságot kötött	1939	X	15	Kolossváry Erzsébet urhölgyel Budapesten, a m.kir.H.M.ur 1939.augusztus 11-én kelt 470.021/13.-1939.sz.rendeletével kiadott nősülési engedély és az 1939.október 13-án kelt 490.376/13.-1939.sz.rendeletével kiadott "Igazolvány" alapján a budapesti VI.ker.állami anyakönyvvezetőség 1939.október 20-án kelt 1187.sz.házassági anyakönyvi kivonata szerint A budavári koronázó főtemplon r.k.lébánia hivatal 1939.október 19-én kelt 3051.sz.házassági levele szerint 1939.október 15-én Budapesten egyházilag megesküdt.
	folyósított			1	telesége született Kolossváry Erzsébet után havi 12 F családi pótlék. Áp.22/1939.
	származása igazoltatott	1940	II	9	az 1939.IV.t.c-nek a m.kir.csendőrségnél történt végrehajtása tárgyában a 47.988/Elnökség.A-1939.szamu H.M.rendelettel kiadott "Utasítás" értelmében végrehajtott igazoltatás szerint úgy nevezett, mint felesége született Kolossváry Erzsébet nagyszülőikig bezárólag tiszta keresztény származásu.-/:180/10.kt.1940.szám:/ Biz.áp.1/1940./:27/kt.1940.://
<p>A másolat hiteleül: Szolnok 1940.november 2.</p> 					

Budapest

vármegye-
város.

Házassági anyakönyvi kivonat.

Folyó- szám	A házasság- kötés helye és ideje (év, hó, nap)	A vőlegény		A menyasszony		A házasságkötési tanuk családi és utóneve, lakhelye	Házasságkötési kijelentések. Aláírás előtt esetleges meg- jegyzések. Aláírások.
		családi és utóneve, állása (foglalkozása), vallása, szüle- tési helye és ideje, lakhelye	szüleinek családi és utóneve	családi és utóneve, állása (foglalkozása), vallása, szüle- tési helye és ideje, lakhelye	szüleinek családi és utóneve		
	Buda- pest, 1939 okt. 15. tizen- öt.	Macskay László Emil Halván magyar kit. csendőrgarda- kati hadnagy k. kath. szül. Plevess (Plevess rem.) 1910. okt. 3. lak: Kolnoki Baross u. 7.	Macskay Széla	Kolossvary Erzsébet k. kath. szül: Kézsg 1914. dec. 29. lak: Varsai.	Kolossvary Sándor néhai Rónay Erzsébet	Macskay Emil Debrecen Tüzet. lak- tanya. Kolossvary László Budapest VI. Sziv u. 18.	St. Kristof János aktól mint polgári tisztviselő az itt nevezett és előtte együttesen jelenlévő házassá- kat, miután azok előtte a két tanu jelenlétében személyesen külön-külön kijelentették, hogy egymással házás- ságot kötnek, a törvény értelmében házastársaknak nyilvánította. Aktól. ezen házás- ságot megkötésénél a Varsai aktól. fel- hatalmazása alap- ján működött köz- re. Aláírások tk.

Utólagos bejegyzések. — Kiigazítások.

Bizonyítom, hogy ez a kivonat a Budapesti VI. ker. áll. anyakönyvvezetőség

anyakönyvi-kerület házassági anyakönyvével ^{szó szerint} _{tartalmilag} megegyezik.

Kelt Budapest, 1948. június 1.

Juhász
anyakönyvvezető.

A pápai kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

6943/1939. tksz.

Végzés.

A tkvi. hatóság a Vaszáron 1939 szeptember 21-én kelt s okirat-szerűen kiállított kérvény valamint a Pápán 1939 szeptember 19-én kelt s közjegyzőileg 189/1939. ügyszám alatt hitelesített ajánlati okmány alapján elrendeli, hogy a tkvi. iroda a vaszari 1150. 1151. sz. tkvi. betétben A I. 2. II. 1-2. III. 1-9. IV. 1-2. V 1-5. + 2-8 A + 1. sorsz. alatt foglalt s Kolossváry Sándor nevén álló ingatlanokra a B 4. B 6. sorsz. alatt a 8324/1933. tksz. védett birtokká nyilvánítás feljegyzését törölje,

azután a jelzálogjogot az óvadéki kötelék egész tartamára kiterjedő 25.000 ar P. katonatiszti házassági óvadék össze és ezen összeg után 4 %-al számított évenkénti 1000 ar P. kamat jövedelem erejéig a pápai 1150. sz. tkvi. betétben A IV. 1-2. V 1-5. sorsz. alatt foglalt s Kolossváry Sándor nevén álló ingatlanokra

Maczky László csendőrg hadnagy szolnoki és leendő neje

Kolossváry Erzsébet vaszari lakosok javára kebelezze be,-

együttal azon körülményt, hogy ez a katonai házassági óvadék

mellék jövedelem Maczky László és leendő neje Kolossváry Erzsébet állásához illő megélhetés javítására szolgál s hogy Maczky László és Kolossváry Erzsébet a házassági óvadéknak és kamatainak felajánlásával ellenkezésbe álló egyezsége senkivel sem léphetnek a hogy a házassági óvadékon a m. kir. honvédelmi miniszterium engedélye nélkül a felajánlással ellenkező változtatást nem tehetnek,- jegyezze fel,-

Értesítést kapnak az érdekeltek.

Pápa. 1939 szeptember 21.-

Dr. Hegedüs sk. elnök.
A kiadmány hiteléül:

[Handwritten signature]

kiadó.

m.kir.belügyminisztérium csendőrségi osztálya.

Gyorsvonat használatára is
érvényes !

035501 szám:

Res. VI-a.-1945.

Ervényes szolgálati utazásra
vasuti menetjegy nélkül !

osztályvezető.

M E N E T L E V É L

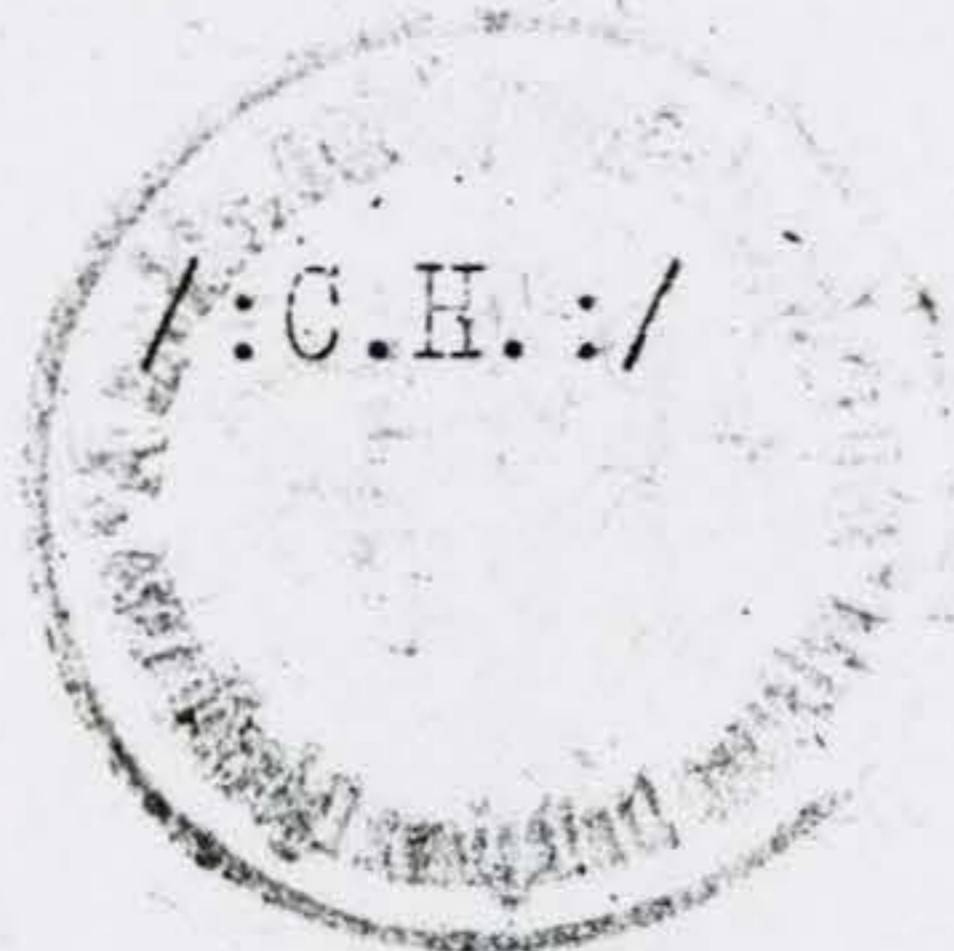
Macskay László.....m.kir.csendőr *g. adoncs* részére, ki
a m.kir.belügyminisztérium csendőrségi osztály állományába tartozik és
a m.kir.belügyminiszter úrnak 1945. évi *március*.....hó *25.*-n kelt
fenti számú rendelete folytán.....*Szombathelyről Albaútra*.....
.....és vissza szolgálatilag utazik.

Nevezett utazik vasuton, gépkocsin és visz magával 50 kilogramm
kézi poggyászt. *Véle utazik 2 szállómánykiszűrési és 2 gépkocsi*
vezető.
Az utazás katonai árszabások szerint esedékes díjak készpénzben
való fizetése mellett a kincstár költségén történik, mégpedig vasuton
...*II*...hely, gőzhajón.....hely használata és előfogaton való utazásnál
egy 2 lovas előfogat igénybevétele mellett.

A felmerülő szabályszerű utazási költségek fedezésére utólagos
számadástétel kötelezettsége mellett a m.kir.csendőrség központi gaz-
dasági hivatalának pénztárából.....pengő...fillér előleget kapott.

Az elindulásra kitűzött nap 1945. évi *március*.....hó *26.*-n.

Kelt *Szombathely*..., 1945. évi *március*.....hó *26.*-n.

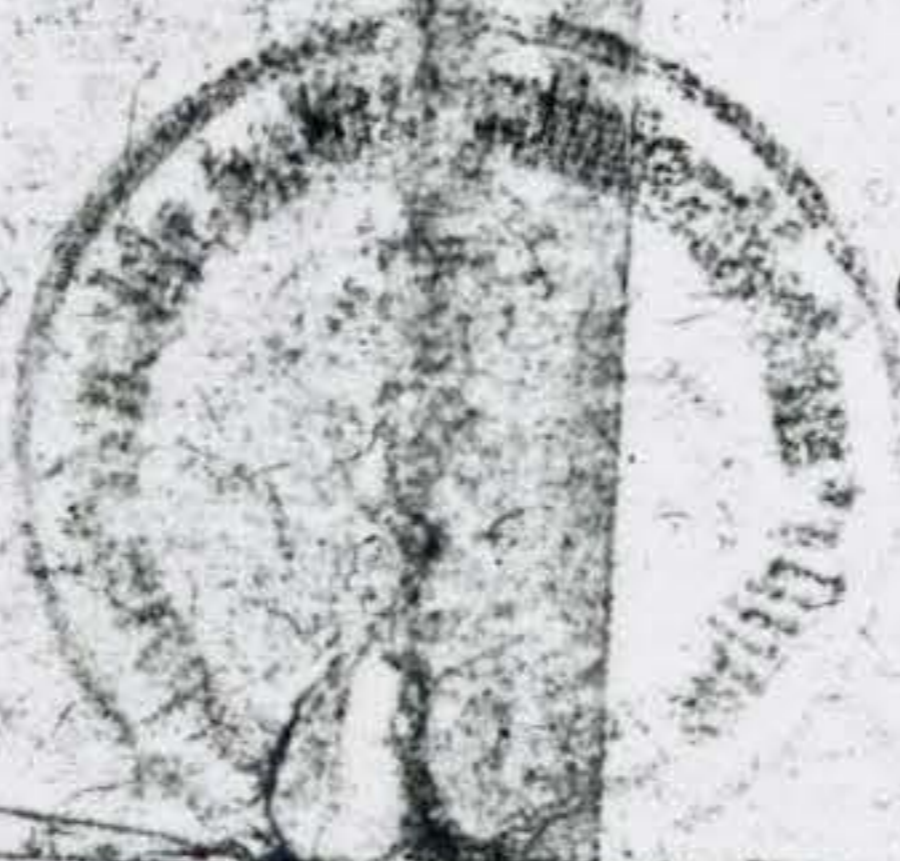
P. P. P.
osztályvezető.

Clindulz Lombathely 1945. március 26. án

P. J. J. J.
székelyváros

Pevonulz Lombathely 1945. március 27. én.
En a maradványok Lombathelyről Oberwartha
és Alhauza való utasokra, illetve annak vissza
való utasokra érvényesítetik.

P. J. J. J.
székelyváros

Jägerkommando d. kgl. ung. Gendarmerie
Distriktskommando No II. in Kremsmünster.

M. kir. linzi. II. csendörkerüle
kremsmünsteri táborparancsnok

Offener Befehl - Nyílt parancs.

Dienstgrad, Vor u. Zunahme..... Matzky Ladislau Hauptm.....
Név és rendfokozat..... Matzky László Szds.

Truppenteil..... B.M. 6.a. alóosztály.....
Csapategység..... kgl. ung. Innenministerium 6.a. Abt.
reist am 16. IV. 1945.
utazik

von..... Kremsmünster-.....
rc

nach..... Landshut.....

Mitreisend:..... 3 Familienmitglied.....
Vele utazik:..... 3 családtag.

Rückreise.....
Visszatérés,

Ausgefertigt..... Kremsmünster, 1945. IV. 16.

Kijáratva:..... -n.

M. kir. linzi II. csendörkerüle Distriktskommando No II. P.h.
táborparancsnoksága

1000

18

M 203

HEADQUARTERS
US FORCES EUROPEAN THEATER

CERTIFICATE OF CREDIT

Eggstetten,
DATE 25. 7. 1946.

I CERTIFY THAT THE FOLLOWING CREDIT BALANCE IS DUE GERMAN PRISONER OF WAR
Ich bescheinige, daß die folgende Kreditbilanz dem deutschen Kriegsgefangenen

Maczky László

Hauptmann

./.

Name

Rank / Dienstgrad

Internment Serial No.
Kriegsgefangenen-Nr.

FROM THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES FOR HIS PERIOD OF CAPTIVITY
BEGINNING

von der amerikanischen Regierung während seiner Gefangenschaft von

1.5.1945.

AND ENDING

Date / Datum

bis

Date / Datum

zukommt.

FOR ACCRUED MONTHLY ALLOWANCE ¹² \times ^{= 360} 30.-Dollar/1.8.45. - 31.7.46./

Monatliches Gehalt

FOR ACCRUED LABOR ALLOWANCE ./.

Arbeitslohn

LESS COST OF POST EXCHANGE

SUPPLIES FURNISHED ./.

Zukommender Betrag für ausgelieferte Objekte ^{5x96} Wehrsold/1.8.45.-31.12.45./ = 480.-RM

LESS WEHR SOLD PREVIOUSLY PAID Verpleg. Relutum für 3 Monat/17 = 51.-RM

Vorausbezahlter Wehrsold

BALANCE

531.-RM

Differenzbetrag

(SIGNITURE OF PROPERLY DESIGNATED US OFF)

THIS REPRESENTS A TRUE CORRECT STATEMENT OF THE AMOUNTS DUE ME FROM
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES

Dies ist eine wahre und richtige Aufstellung der Summe, die die amerikanische Regierung
mir schuldet

SIGNED / gezeichnet

Rank / Dienstgrad

INTERNMENT SERIAL No.

Kriegsgefangenen-Nr.

HUNGARIAN OFFICE. PFARRKIRCHEN.

C E R T I F I C A T E

It is hereby duly affirmed, that Mr. László Maczky has been marked by the Hungarian Office for Hungarian village leader in Eggstetten and is authorized to act out officially concerning affairs of Hungarian persons and materials registered there.

Pfarrkirchen 24 th June 1946

signed: Joseph RUTTNAY
Chairman of the Hungarian
Office in Pfarrkirchen.

UNGARISCHES BÜRO IN PFARRKIRCHEN.

B E S T A T E G U N G .

Es wird hiermit endlich bestätigt, dass Herr László Maczky

von dem Ungarischen Büro, als ungarischer Ortschaftsleiter in Eggstetten betreut ist und als solcher in den Angelegenheiten der bei ihm in Evidenz geführten ungarischen Personen und Materialien endlich zu verfahren berechtigt ist.

Pfarrkirchen, den. 24. Juni, 1946.

Gez.: Joseph RUTTNAY
Vorstand des ungarischen Büros in
Pfarrkirchen.

Magyar Iroda, Pfarrkirchen.

I M G A Z O L V Á N Y .

Hivatalosan igazolom, hogy Maczkylászló ur Eggstetten községben a Magyar Iroda részéről, mint magyar községvezető van megbízva és, mint ilyen, jogosult arra, hogy a nyilvántartásában lévő magyar személyek és anyag ügyében hivatalosan intézkedjék.

Pfarrkirchen, 1946. évi június hó 24-én.

Aláírás: RUTTNAY JÓZSEF
a Pfarrkirchen-i Magyar Iroda
vezetője.

László Maczky
Fam. evb. június 24 -
Magyar Iroda

175/1947.

I g a z o l v á n y .

B e s t ä t i g u n g .

C e r t i f i c a t e

Alulirott magyar körzetlelkész hivatalosan igazolom, hogy
M a c z k y L á s z l o ur, Eggstetten, lelkipásztori mun-
kában segédkezik.

Unterzeichneter ungarischer Kreisseelsorger bestätige hie-
mit offiziell, dass Herr M a c z k a y L á s z l o, Eggstet-
ten, mir in meiner Seelsorge-Arbeit behilflich ist.

Undersigned Hungarian district priest certify hereby that
Mr M a c z k a y L á s z l o, Eggstetten, assist me in my
pastor work.

Ulbering, 1947. junius 10.

Unger Béla

Unger Béla

körzetlelkész - Kreisseelsorger
chaplain

Del. 1238/1947.

A fenti adatok hitelességét igazolom.

Die Glaubwürdigkeit obiger Angaben wird hiemit bestätigt.

I certify hereby authenticity of above particulars.

Landshut, 1947. junius 24.

Kotai Zoltán

Kotai Zoltán

Delegatus Missionis Vaticanae

B e s t ä t i g u n g .

Unterfertigte bestätigen hiemit, dass Herr László von Maczky, geboren 3.10.910 in Heves, Ungarn, vom 1.6.1936 bis 25.2.1943, zuletzt im Dienstrang eines Hauptmanns, ~~als Referent~~ bei verschiedenen Kgl.ung.Gendarmerie-Abteilungen tätig war, Vom 26.2.1943 bis ende März 1945 war er, ebenfalls im Range eines Hauptmanns, in dem Kgl.ung.Ministerium des Inneren, Sektion XX als Referent für Finanzwirtschaft tätig.

Vándory Ignác
.....
B 25.017

Alexander F. Bauer
.....
B 25008

Rádóczy Miklós
.....
Kau. No. B. 29556. -

Bestätige die Richtigkeit der Unterschriften.

Münchham, den 16.9.1948.

G. Holzer

Bürgermeister.

HEADQUARTERS
STUTTGART POST
APO 154 US FORCES

1 August 1964

Mr. László Maczky
106th Finance Section
APO 154, US Forces

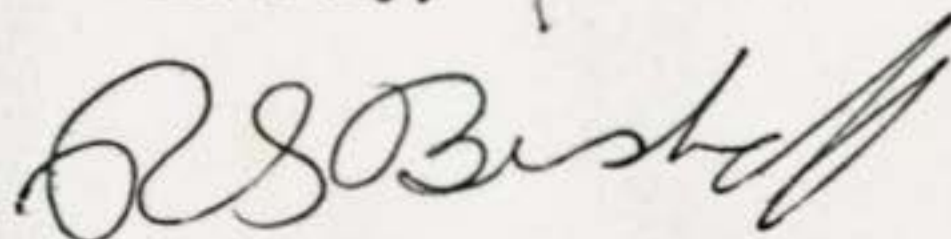
Dear Mr. Maczky,

I wish to commend you for the exemplary way in which you have performed your duty under my command. I arrived here in February 1960 and have seen continual growth and improvement in each section of the office as well as a tremendous increase in accounting responsibility to the Seventh U.S. Army. Your devotion to duty, your intelligence and insight into appropriate problems have been outstanding.

Your services under difficult working and employment conditions, as well as to mental harassment caused by the pressure of not enough employees to meet absolute reporting deadlines, assisted me tremendously in the accomplishment of my mission and has made this office the best Finance and Accounting Office in Europe. I wish you much happiness and continual success for the future.

This letter will be made part of your official file.

Sincerely,

R. G. BISHOFF
Major FC
Commanding

VITÉZI REND

Ungarischer Orden der Vitéz
Hungarian Order Vitéz
Ordre des Vitéz de Hongrie

904./VR. 1960.

Nemzetes vitéz MACZKY LÁSZLO százados Urnak.
Stgt.Bad Cannstatt Zuckerberg 123.

Értesitem SZÁZADOS URAT, hogy a felterjesztett okmányai alapján, a vértanu halált halt vitéz BORBÉLY MACZKY EMIL szkv. huszár őrnagy, volt főispán JOGOS VITÉZI VÉROMÁNYOSÁNAK elismerem és így a

VITÉZI REND rendes tagjai sorába ezennel felveszem.

Az előirt vitézi fogadalmat írásban terjessze fel.

További hazafias munkájához és a Vitézirend szellemében és érdekében végzendő tevékenységéhez a jó Isten áldását kérem.

A VITÉZI OKIRATOT később adom ki.

Regensburg, 1960. december 12.

intés
Farkas F.

József

vitéz József tábornagy
Kir. herceg. Vitézek Főkapitánya.

v. kisbarnaki Farkas F. vezds.
Főkap. hely.

Both Gyula örgy.

v. botfalusi Both Gyula örgy.
Ügyvezető törzskapitány.